

॥ അധ്യാത്മരാമായണേ ബാലകാണ്ഡം ॥

॥ പശ്ചാദ്ദശഃ ॥

॥ രാമഹൃദയം ॥

യഃ പൃഥ്വിവീഭരവാരണായ ദിവീജൈഃ സംപ്രാർഥിതശ്ചിന്മയഃ
സൻജാതഃ പൃഥ്വിവീതലേ രവികുലേ മായാമനുഷ്ടയോ/ധയഃ ।
നിശ്ചക്ര ഹതരാക്ഷസഃ പുനരഗാദ് ബഹുമത്വമാദ്യം സ്ഥിരാൻ
കീർത്തിം പാപഹരാം വിധായ ജഗതാം തം ജാനകീശം ഭജേ ॥ ൧൧ ॥

വിശ്വോദ്ഭവസ്ഥിതിലയാദിഷു ഹേതുമേകം
മായാശ്രിയം വിഗതമായമചിന്ത്യമൂർതിമ് ।
ആനന്ദസാന്ദ്രമലം നിജബോധരൂപം
സിതാപതിം വിദിതതത്ത്വമഹം നമാമി ॥ ൧൨ ॥

പന്തി യേ നിത്യമനന്യചേതസഃ
ശൃംഭവന്തി ചാധ്യാത്മികസൻജ്ഞിതം ശുഭമ് ।
രാമായണം സർവപുരാണസംമതം
നിർധൂതപാപാ ഹരിമേവ യാന്തി തേ ॥ ൧൩ ॥

അധ്യാത്മരാമായണമേവ നിത്യം
പരേദ്യദീപ്തേഭവബന്ധമുക്തിമ് ।
ഗവാം സഹസ്രായുതകോടിദാനാത്
ഫലം ലഭേദ്യഃ ശൃണുയാത്സ നിത്യമ് ॥ ൧൪ ॥

പുരാരിഗിരിസൻഭൂതാ ശ്രീരാമാർണവസങ്ഗതാ ।
അധ്യാത്മരാമഗങ്ഗേയം പുനാതി ഭൂവനതത്രമ് ॥ ൧൫ ॥

കൈലാസാഗ്നേ കദാചിദവിശതവിമലേ മന്ദിരേ രത്നപീഠേ

സന്വിഷ്ടം ധ്യാനനിഷ്ഠം ത്വിനയനമഭയം സേവിതം സിദ്യസന്ഘൈഃ ।
ദേവീ വാമാങ്കസന്സ്ഥാ ഗിരിവരതനയാ പാർവതീ ഭക്തിനമ്രാ
പ്രാഹേദം ദേവമീശം സകലമലഹരം വാക്യമാനന്ദകന്ദമ് ॥ ൬ ॥

പാർവത്യുവാച
നമോ/സ്തു തേ ദേവ ജഗൻനിവാസ
സർവാത്മദ്യുക് ത്വം പരമേശ്വരോ/സി ।
പൃച്ഛാമി തത്ത്വം പുരുഷോത്തമസ്യ
സനാതനം ത്വം ച സനാതനോ/സി ॥ ൭ ॥

ഗോപ്യം യദത്യന്തമനന്യവാച്യം
വദന്തി ഭക്തേഷു മഹാനുഭാവഃ ।
തദപ്യഹോ/ഹം തവ ദേവ ഭക്താ
പ്രിയോ/സി മേ ത്വം വദ യത്തു പൃഷ്ടമ് ॥ ൮ ॥

ജ്ഞാനം സവിജ്ഞാനമമാനുഭക്തിവൈരാഗ്യയുക്തം
ച മിതം വിഭാസ്വത് ।
ജാനാമ്യഹം യോഷിദപി ത്വദുക്തം
യഥാ തഥാ ബൃഹി തരന്തി യേന ॥ ൯ ॥

പൃച്ഛാമി ചാന്യച്ച പരം രഹസ്യം
തദേവ ചാഗ്രേ വദ വാരിജാക്ഷ ।
ശ്ശ്രീരാമചന്ദ്രേ/ഖിലലോകസാരേ
ഭക്തിർദ്യുഃ ഞൗർഭവതി പസ്രിദ്യാ ॥ ൧൦ ॥

ഭക്തിഃ പസ്രിദ്യാ ഭവമോക്ഷണായ
നാന്യത്തതഃ സാധനമസ്തി കിഞ്ചിത് ।
തഥാപി ഹൃത്സന്ശയബന്ധനം മേ

വിഭേദാർത്ഥമഹസ്വയമലോക്തിഭിസ്ത്വമ് || ൧൧൧ ||

വദന്തി രാമം പരമേകമാദ്യം
നിരസ്തമായാഗുണസപ്രവാഹമ് |
ഭജന്തി ചാഹർനിശമപമൃതാഃ
പരം പദം യാന്തി തഥൈവ സിദ്ധാഃ || ൧൧൨ ||

വദന്തി കേചിത്പരമോ/പി രാമഃ
സ്വാവിദ്യയാ സന്വൃതമാത്മസന്ജ്ഞമ് |
ജാനാതി നാത്മാനമതഃ പരേണ
സമ്ബോധിതോ വേദ പരാത്മതത്ത്വമ് || ൧൧൩ ||

യദി സ്മ ജാനാതി കുതോ വിലാപഃ
സീതാകൃതേ/നേന കൃതഃ പരേണ |
ജാനാതി നൈവം യദി കേന സ്വേദഃ
സമോ ഹി സർവൈരപി ജീവജാതൈഃ || ൧൧൪ ||

അത്ഭോത്തരം കിം വിദിതം ഭവദ്ഭിഃ
തദ്ബൃത മേ സന്ശയഭേദി വാക്യമ് || ൧൧൫ ||

ശ്രീമഹാദേവ ഉവാച
ധന്യാസി ഭക്താസി പരാത്മനസ്ത്വം
യജ്ഞാതുമിച്ഛാ തവ രാമതത്ത്വമ് |
പുരാ ന കേനാപ്യഭിചോദിതോ/ഹം
വക്തും രഹസ്വം പരമം നിഗുഡമ് || ൧൧൬ ||

ത്വയാദ്യ ഭക്ത്യാ പരിനോദിതോ/ഹം
വക്ഷ്യേ നമസ്കൃത്യ രഘുത്ഥമം തേ |

രാമഃ പരാത്മാ പക്ര്യതേരനാദിരാന്നദ
ഏകഃ പുരുഷോത്തമോ ഹി || ൧൭||

സ്വമായയാ കൃത്സ്നമിദം ഹി സൃഷ്ട്വാ
നഭോവദന്തർബഹിരാസ്ഥിതോ യഃ |
സർവാന്തരസ്ഥോ/പി നിഗൂഢ ആത്മാ
സ്വമായയാ സൃഷ്ടമിദം വിചഷ്ടേ || ൧൮||

ജഗന്തി നിത്യം പരിതോ ഭൂമന്തി
യത്സന്തിയൗ ചുദ്ബകലോഹവദ്ധി |
ഏതന് ജാനന്തി വിമൂഢചിത്താഃ
സ്വാവിദ്യയാ സന്വൃതമാനസാ യേ || ൧൯||

സ്വാജ്ഞാനമപ്യാത്മനി ശുദ്ധബുദ്ധേ
സ്വാഭോപയന്തീഹ നിരസ്തമായേ |
സന്സാരമേവാനുസരന്തി തേ വൈ
പുത്രാദിസക്താഃ പുരുകർമ്മയുക്താഃ || ൨൦||

യഥാ/പക്രാശോ ന തു വിദ്യതേ രവൗ
ജ്യാതിഃസ്വഭാവേ പരമേശ്വരേ തഥാ |
വിശുദ്ധവിജ്ഞാനഘനേ രഘുത്തമേ/വിദ്യാ
കഥം സ്യാത്പരതഃ പരാത്മനി || ൨൧||

യഥാ ഹി ചാക്ഷ്ണാ ഭൂതാ ഗൃഹാദികം
വിനഷ്ടദൃഷ്ടേർഭൂതീവ ദൃശ്യതേ |
തഥൈവ ദേഹേന്ദ്രിയകർതുരാത്മനഃ
കൃതേ പരേ/യ്യസ്യ ജനോ വിമുഹ്യാതി || ൨൨||

നാഹോ ന രാത്രിഃ സവിതുർയഥാ ഭവേത്
പക്രാശരുപായഭിചാരതഃ ക്വചിത് |
ജ്ഞാനം തഥാജ്ഞാനമിദം ദ്വയം ഹരൌ
രാമേ കഥം സ്ഥാസ്യതി ശുദ്ധചിദ്ഘനേ || ൨൩ ||

തസ്മാത്പരാനന്ദമയേ രഘുത്തമേ
വിജ്ഞാനരുപേ ഹി ന വിദ്യതേ തമഃ |
അജ്ഞാനസാക്ഷിൺയരവിൻദലോചനേ
മായാശ്രയത്വാൻന ഹി മോഹകാരണമ് || ൨൪ ||

അത്രേ കഥയിഷ്യാമി രഹസ്യമപി ദുർലഭമ് |
സീതാരാമമരുത്സുനുസൻവാദം മോക്ഷസാധനമ് || ൨൫ ||

പുരാ രാമായണേ രാമേ രാവണം ദേവകൺടകമ് |
ഹത്വാ രണേ രണശ്ലാഘീ സപുത്രബ്രഹ്മവാഹനമ് || ൨൬ ||

സീതയാ സഹ സുഗ്രീവലക്ഷ്മണാഭയാം സമൻവിതഃ |
അയോധ്യാമഗമദ്രാമോ ഹനുമത്പമ്രുഖൈർവൃതഃ || ൨൭ ||

അഭിഷിക്തഃ പരിവൃതോ വസിഷ്ഠാദയൈർമഹാത്മഭിഃ |
സിൻഹാസനേ സമാസീനഃ കോടിസുർയസമപദ്രഃ || ൨൮ ||

ദൃഷ്ട്വാ തദാ ഹനുമൻതം പരാജലിം പുരതഃ സ്ഥിതമ് |
കൃതകാർയം നിരാകാങ്ക്ഷം ജ്ഞാനാപേക്ഷം മഹാമതിമ് || ൨൯ ||

രാമഃ സീതാമുവാചേദം ബ്രഹ്മി തത്ത്വം ഹനുമതേ |
നിഷ്കൽമഷോ/യം ജ്ഞാനസ്യ പാതത്ര നോ നിത്യഭക്തിമാൻ || ൩൦ ||

തഥേതി ജാനകീ പഗ്രാഹ തത്ത്വം രാമസ്യ നിശ്ചിതമ് ।
ഹനുമതേ പപ്രൻനായ സീതാ ലോകവിമോഹിനീ ॥ ൩൧ ॥

സീതോവാച
രാമം വിദ്ധി പരം ബഹ്വമ സച്ചിദാനന്ദമദ്വയമ് ।
സർവോപാധിവിനിർമൂക്തം സത്താമാതമ്രഗോചരമ് ॥ ൩൨ ॥

ആനന്ദം നിർമലം ശാന്തം നിർവികാരം നിരഞ്ജനമ് ।
സർവയാപിനമാത്മാനം സ്വപക്രാശമകർമ്മമ് ॥ ൩൩ ॥

മാം വിദ്ധി മൂലപക്രൂതിം സർഗസ്ഥിത്യൻതകാരിണീമ് ।
തസ്യ സൻനിധിമാത്രേണ സൃജാമീദമതൻദ്രിതാ ॥ ൩൪ ॥

തത്സാൻനിധ്യാൻമയാ സൃഷ്ടം തസ്മിൻനാരോപ്യതേ/ബുധൈഃ ।
അയോധ്യാനഗരേ ജൻമ രഘുവൻശേ/തിനിർമലേ ॥ ൩൫ ॥

വിശ്വാമിതസ്രഹായത്വം മഖസനക്രഷണം തതഃ ।
അഹൽയാശാപശമനം ചാപഭങ്ഗോ മഹേശിതൂഃ ॥ ൩൬ ॥

മത്പാണിഗഹ്രണം പശ്യാദ്ഭാർഗവസ്യ മദക്ഷയഃ ।
അയോധ്യാനഗരേ വാസോ മയാ ദ്വാദശവാർഷികഃ ॥ ൩൭ ॥

ദൻഡകാരണ്യഗമനം വിരാധവധ ഏവ ച ।
മായാമാരീചമരണം മായാസീതാഹൃതിസ്തഥാ ॥ ൩൮ ॥

ജടായുഷോ മോക്ഷലാഭഃ കബന്ധസ്യ തഥൈവ ച ।
ശബരയാഃ പുജനം പശ്യാത്സുഗ്രീവേണ സമാഗമഃ ॥ ൩൯ ॥

വാലിനശ്ച വധഃ പശ്ചാത്സീതാൻവേഷണമേവ ച |
സേതുബന്ധശ്ച ജലയൌ ലങ്ക്യാശ്ച നിരോധനമ് || ൪൦ ||

രാവണസ്യ വധോ യുദ്യേ സപുതസ്രയ ദുരാത്മനഃ |
വിഭീഷണേ രാജ്യാദാനം പുഷ്പകേണ മയാ സഹ || ൪൧ ||

അയോധ്യാഗമനം പശ്ചാദ്രാജ്യേ രാമാഭിഷേചനമ് |
ഏവമാദീനി കർമാണി മയൈവാചരിതാൻയപി
ആരോപയൻതി രാമേ/സ്മിൻനിർവികാരേ/ഖിലാത്മനി || ൪൨ ||

രാമോ ന ഗച്ഛതി ന തിഷ്ഠതി നാനുശോചത്യാകാങ്ക്ഷതേ
ത്യജതി നോ ന കരോതി കിഞ്ചിത് |
ആനന്ദമൂർതിരചലഃ പരിണാമഹീനോ
മായാഗുണാനനുഗതോ ഹി തഥാ വിഭാതി || ൪൩ ||

തതോ രാമഃ സ്വയം പഠ്രഹ ഹനുമൻതമുപസ്ഥിതമ് |
ശൃണു തത്ത്വം പവ്രക്ഷ്യയാമി ഹ്യാത്മാനാത്മപരാത്മനാമ് || ൪൪ ||

ആകാശസ്യ യഥാ ഭേദസ്ത്രിവിധോ ദൃശ്യതേ മഹാൻ |
ജലാശയേ മഹാകാശസ്തദവച്ഛിൻന ഏവ ഹി |
പത്രിബിംബാവ്യയമപരം ദൃശ്യതേ ത്രിവിധം നഭഃ || ൪൫ ||

ബുദ്ധ്യവച്ഛിൻനചൈതന്യമേകം പൂർണമഥാപരമ് |
ആഭാസസ്ത്വപരം ബിമ്ബഭൂതമേവം ത്രിയാ ചിതിഃ || ൪൬ ||

സാഭാസബുദ്യേഃ കർത്യത്വമവിച്ഛിൻനേ/വികാരിണി |
സാക്ഷിൺയാരോപ്യതേ ഭ്രാന്തത്യാ ജീവത്വം ച തഥാ ബുധൈഃ || ൪൭ ||

ആഭാസസ്തു മൃഷാ ബുദ്ധിരവിദ്യാകാർയമുച്യതേ ।
അവിച്ഛിന്നം തു തദ്ബ്രഹ്മ വിച്ഛേദസ്തു വികൽപതഃ ॥ ൪൮॥

അവിച്ഛിന്നസ്യ പൂർണേന ഏകത്വം പത്രിപാദ്യതേ ।
തത്ത്വമസ്യാദിവാക്യൈശ്ച സാഭാസസ്യാഹമസ്തഥാ ॥ ൪൯॥

ഐക്യജ്ഞാനം യദോത്പന്നം മഹാവാക്യേന ചാത്മനോഃ ।
തദാ/വിദ്യാ സ്വകാർയൈശ്ച നശ്യാത്യേവ ന സന്ശയഃ ॥ ൫൦॥

ഏതദ്വിജ്ഞായ മദ്ഭക്തോ മദ്ഭാവായോപപദ്യതേ ।
മദ്ഭക്തിവിമുഖാനാം ഹി ശാസ്തഗ്രർതേഷു മുഹ്യാതാമ് ।
ന ജ്ഞാനം ന ച മോക്ഷഃ സ്യാത്തേഷാം ജൻമശതൈരപി ॥ ൫൧॥

ഇദം രഹസ്യം ഹൃദയം മമാത്മനോ
മയൈവ സാക്ഷാത്കഥിതം തവാനുച ।
മദ്ഭക്തിഹീനായ ശഠായ ന ത്വയാ
ദാത്യയമൈൻദ്രാദപി രാജ്യതോ/ധികമ് ॥ ൫൨॥

ശ്രീമഹാദേവ ഉവാച
ഏതത്തേ/ദിഹിതം ദേവി ശ്രീരാമഹൃദയം മയാ ।
അതിഗുഹ്യാതമം ഹൃദ്യം പവിത്രം പാപശോധനമ് ॥ ൫൩॥

സാക്ഷാദ്രാമേണ കഥിതം സർവവേദാന്തസന്ഗ്രഹമ് ।
യഃ പഠേത്സതതം ഭക്ത്യാ സ മുക്തോ നാതസന്ശയഃ ॥ ൫൪॥

ബ്രഹ്മഹത്യാദി പാപാനി ബഹുജൻമാർജിതാന്യപി ।
നശ്യാൻത്യേവ ന സന്ദേഹോ രാമസ്യാ വചനം യഥാ ॥ ൫൫॥

യോ/തിഭ്രഷ്ടോ/തിപാപീ പരധനപരദാരേഷു നിത്യോദ്യതോ വാ
സ്തേയീ ബ്രഹ്മഘ്നമാതാപിത്യവധനിരതോ യോഗിവൃന്ദാപകാരി
യഃ സംപൂജ്യാഭിരാമം പഠതി ച ഹൃദയം രാമചന്ദ്രസ്യ ഭക്ത്യാ
യോഗീൻദ്രൈരപ്യലഭ്യം പദമിഹ ലഭതേ സർവദേവൈഃ സ പൂജ്യമ് || ൫൬||

ഇതി ശ്രീമദ്യാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസന്വാദേ ബാലകാൺഡേ
ശ്രീരാമഹൃദയം നാമ പന്ത്രമഃ സർഗഃ || ൧||

|| ബാലകാൺഡമ് ||

|| ദ്വിതീയഃ സർഗഃ ||

പാർവത്യുവാച

ധന്യാസ്ഥ്യനുഗൃഹീതാസ്ഥി കൃതാർഥാസ്ഥി ജഗത്പദോ |

വിച്ഛിന്നോ മേ/തിസന്ദേഹഗന്ദ്രിഭവദനുഗഹാത് || ൧||

ത്വൻമുഖാദ്ഗലിതം രാമതത്ത്വാമൃതരസായനമ് |

പിബൻത്യാ മേ മനോ ദേവ ന തൃപ്തയതി ഭവാപഹമ് || ൨ ||

ശ്രീരാമസ്യ കഥാ ത്വതഃ ശൃതാ സന്ദേഷേപതോ മയാ |

ഇദാനീം ശ്രോതുമിച്ഛാമി വിസ്തരേണ സ്ഫുടാക്ഷരമ് || ൩ ||

ശ്രീമഹാദേവ ഉവാച

ശൃണു ദേവി പവ്രക്ഷയാമി ഗുഹ്യാദ്ഗുഹ്യാതരം മഹത് |

അധ്യാത്മരാമചരതിം രാമേണോക്തം പുരാ മമ || ൪ |

തദദ്യ കഥയിഷ്യാമി ശൃണു താപതത്രാപഹമ് |

യച്ഛൃത്യവാ മുച്യതേ ജൻതുരജ്ഞാനോത്ഥമഹാഭയാത് |

പ്രാപ്നോതി പരമാമൃദ്ധിമ് ദീർഘായുഃ പുതസ്രന്തതിമ് || ൫ ||

ഭൂമിർഭാരേണ മഗ്നാ ദശവദനമുഖാശേഷരക്ഷോഗണാനാഽം
ധൃത്വാ ഗോരുപമാദൌ ദിവിജമുനിജനൈഃ സാകമബ്ജാസനസ്യ |
ഗത്വാ ലോകം രുദന്തീ യസനമുപഗതം ബ്രഹ്മണേ പരാഹ സർവം
ബ്രഹ്മാ ധ്യാത്വാ മുഹൂർതം സകലമപി ഹൃദാവേദശേഷാത്മകത്വാത് || ൬||

തസ്മാത്ക്ഷീരസമുദത്രീരമഗമദ് ബ്രഹ്മാഥ ദേവൈർവൃതോ
ദേയാ ചാഖിലലോകഹൃത്സ്ഥമജരം സർവജ്ഞമീശം ഹരിമ് |
അസൌതൗഷീച്ഛുതിസിദ്ധനിർമലപദൈഃ സ്തോതരൈഃ പുരാണോദ്ഭവൈഃ
ഭക്ത്യാ ഗദ്ഗദയാ ഗിരാതിവിമലൈരാനന്ദബാഷ്പൈർവൃതഃ || ൭||

തതഃ സ്ഫുരത്സഹസ്രാൻശുസഹസ്രസ്രഭൃശപഭ്രഃ |
ആവിരാസീദ്ധരിഃ പരാച്യാം ദിശാം യപനയൻസ്തമഃ || ൮||

കഥൻചിദ്ഭൃഷ്ടവാൻ ബ്രഹ്മാ ദുർദർശമകൃതാത്മനാമ് |
ഇൻദ്രനീലപത്രീകാശം സ്മിതാസ്യം പദ്മലോചനമ് || ൯||

കിരീടഹാരകേയുരകുൺഡലൈഃ കടകാദിഭിഃ |
വിഭ്രാജമാനം ശ്രീവത്സകൌസ്തുഭപഭ്രയാൻവിതമ് || ൧൦||

സ്തുവദ്ഭിഃ സനകാദ്യൈശ്ച പാർഷദൈഃ പരിവേഷ്ടിതമ് |
ശബ്ദചക്രഗദാപദ്മവനമാലാവിരാജിതമ് || ൧൧||

സ്വർണയജ്ഞോപവീതേന സ്വർണവർണാമ്ബരേണ ച |
ശ്രിയാ ഭൃമ്യാ ച സഹിതം ഗരുഡോപരി സൻസ്ഥിതമ് || ൧൨||

ഹർഷഗദ്ഗദയാ വാചാ സ്തോതും സമുപചക്രമേ || ൧൩ ||

ബ്രഹ്മോവാച

നതോ/സ്ഥി തേ പദം ദേവ പ്രാണബുദ്ധീൻദ്രിയാത്മഭിഃ ।
യച്ചിൻത്യതേ കർമ്മപാശാദ്യുദി നിത്യം മുമുക്ഷുഭിഃ ॥ ൧൪॥

മായയാ ഗുണമയ്യാ ത്വമ് സൃജസ്യവസി ലുപ്സസി ।
ജഗത്തേന ന തേ ലേപ ആനന്ദാനുഭവാത്മനഃ ॥ ൧൫॥

തഥാ ശുദ്ധിർന ദൃഷ്ടാനാം ദാനായയനകർമ്മഭിഃ ।
ശുദ്ധാത്മതാ തേ യശസി സദാ ഭക്തിമതാം യഥാ ॥ ൧൬॥

അതസ്തവാങ്ഘ്രിർമേ ദൃഷ്ടശ്ചിത്തദോഷാപനുത്തയേ ।
സദ്യോ/ൻതർഹൃദയേ നിത്യം മുനിഭിഃ സാത്വതൈർവ്യതഃ ॥ ൧൭॥

ബ്രഹ്മാദ്യൈഃ സ്വാർഥസിദ്യർഥമസ്ഥാഭിഃ പുർവസേവിതഃ ।
അപരോക്ഷാനുഭൂത്യർഥം ജ്ഞാനിഭിർഹൃദി ഭാവിതഃ ॥ ൧൮॥

തവാങ്ഘ്രിപുജാനിർമാൽയതുലസീമാലയാ വിഭോ ।
സ്വർധതേ വക്ഷസി പദം ലബ്ധ്വാപി ശഃഃ സപത്നിവത് ॥ ൧൯॥

അതസ്ത്വത്പാദഭക്തേഷു തവ ഭക്തിഃ ശ്രിയോ/ധികാ ।
ഭക്തിമേവാഭിവാഞ്ഛന്തി ത്വദ്ഭക്താഃ സാരവേദിനഃ ॥ ൨൦॥

അതസ്ത്വത്പാദകമലേ ഭക്തിരേവ സദാസ്തു മേ ।
സൻസാരമയതപ്താനാം ഭേഷജം ഭക്തിരേവ തേ ॥ ൨൧॥

ഇതി ബ്രഹ്മവർതം ബ്രഹ്മാണം ബഭാഷേ ഭഗവാൻ ഹരിഃ ।
കിം കരോമീതി തം വേദാഃ പത്ര്യുവാചാതിഹർഷിതഃ ॥ ൨൨॥

ഭഗവൻ രാവണോ നാമ പൌലസ്ത്യതനയോ മഹാൻ ।

രാക്ഷസാനാമധിപതിർമദ്ദത്വരദർപിതഃ ॥ ൨൩ ॥

തൃിലോകീം ലോകപാലാൻശ്ച ബാധതേ വിശ്വബാധകഃ ।
മാനുഷേണ മൃതിസ്തസ്യ മയാ കൽയാണ കൽപിതാ ॥ ൨൪ ॥

അതസ്ത്വം മാനുഷോ ഭൂത്വാ ജഹി ദേവരിപും പഭ്രോ ॥ ൨൫ ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച

കശ്യാപസ്യ വരോ ദത്ത്വസ്തപസാ തോഷിതേന മേ ।
യാചിതഃ പുത്രഭാവായ തഥേത്യങ്ഗീകൃതം മയാ ।
സ ഇദാനീം ദശരഥോ ഭൂത്വാ തിഷ്ഠതി ഭൂതലേ ॥ ൨൬ ॥

തസ്യാഹം പുത്രത്രാമേത്യ കൌസൽയായാം ശുഭേ ദിനേ ।
ചതുർധാത്മാനമേവാഹം സൃജാമീതരയോഃ പൃഥക് ॥ ൨൭ ॥

യോഗമായാപി സീതേതി ജനകസ്യ ഗൃഹേ തദാ ।
ഉത്പത്സ്യതേ തയാ സാർധം സർവം സമ്പാദയാമ്യഹമ് ।
ഇത്യുക്ത്വാൻതർദധേ വിഷ്ണുർബ്രഹ്മാ ദേവാനമാബ്രവീത് ॥ ൨൮ ॥

ബ്രഹ്മോവാച

വിഷ്ണുർമാനുഷരൂപേണ ഭവിഷ്യതി രഘോഃ കുലേ ॥ ൨൯ ॥

യുയം സൃജ്യംവം സർവേ/പി വാനരേഷ്വൻശസമ്ഭവാൻ ।
വിഷ്ണോഃ സഹായം കൂരുത യാവത്സ്ഥാസ്യതി ഭൂതലേ ॥ ൩൦ ॥

ഇതി ദേവാൻ സമാദിശ്യ സമാശ്വാസ്യ ച മേദിനീമ് ।
യയൌ ബ്രഹ്മാ സ്വഭവനം വിജ്വരഃ സുഖമാസ്ഥിതഃ ॥ ൩൧ ॥

ദേവാശ്ച സർവേ ഹരിരുപധാരിണഃ
സ്ഥിതാഃ സഹായാർഥമിതസ്തതോ ഹരേഃ ।
മഹാബലാഃ പർവതവൃക്ഷയോധിനഃ
പത്രിക്ഷമാണാ ഭഗവൻതമീശ്വരമ് ॥ ൩൨ ॥

ഇതി ശ്രീമദ്യയാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസൻവാദേ
ബാലകാൺഡേ ദ്വിതീയഃ സർഗഃ ॥ ൨ ॥

॥ അയ്യാത്മ രാമായണമ് ॥

॥ ബാലകാൺഡമ് ॥

॥ തൃതീയഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീമഹാദേവ ഉവാച

അഥ രാജാ ദശരഥഃ ശ്രീമാൻ സത്യപരായണഃ ।

അയോധ്യാധിപതിർവീരഃ സർവലോകേഷു വിശ്യുതഃ ॥ ൧ ॥

സോ/നപത്യത്വദുഃഖേന പീഡിതോ ഗുരുമേകദാ ।

വസിഷ്ഠം സ്വകുലാചാര്യമഭിവാദ്യേദമബ്രവീത് ॥ ൨ ॥

സ്വാമിൻ പുത്രാഃ കഥം മേ സ്തയുഃ സർവലക്ഷണലക്ഷിതാഃ ।

പുത്രഹീനസ്തഥേ രാജ്യം സർവം ദുഃഖായ കൽപതേ ॥ ൩ ॥

തതോ/ബ്രവീദ്വസിഷ്ഠസ്തം ഭവിഷ്യൻതി സുതാസ്തവ ।

ചത്വാരഃ സത്യവസമ്പന്നാ ലോകപാലാ ഇവാപരാഃ ॥ ൪ ॥

ശാന്താഭർതാരമാനീയ ജഷ്ടയശൃങ്ഗം തപോധനമ് ।

അസ്മാഭിഃ സഹിതഃ പുത്രക്രാമേഷ്ടിം ശീഘ്രമാചര ॥ ൫ ॥

തഥേതി മുനിമാനീയ മൻത്രിഭിഃ സഹിതഃ ശുചിഃ ।

നീലോത്പലദലശ്യാമഃ പീതവാസാശ്ചതുർഭുജഃ ।
ജലജാരുണനേത്രാന്തരഃ സ്പുരത്കുൺഡലമൺഡിതഃ ॥ ൧൬॥

സഹസ്രാർകപത്രീകാശഃ കിരീടീ കുഞ്ചിതാലകഃ ।
ശങ്ഖചക്രഗദാപദ്മവനമാലാവിരാജിതഃ ॥ ൧൭॥

അനുഗൃഹാഖ്യഹൃത്സ്മേൻദുസുചകസ്മിതചന്ദ്രികഃ ।
കരുണാരസസമ്പൂർണവിശാലോത്പലലോചനഃ ।
ശ്രീവത്സഹാരകേയുരനുപുരാദിവിഭൂഷണഃ ॥ ൧൮॥

ദൃഷ്ട്വാ തം പരമാത്മാനം കൌസൽയാ വിസ്മയാകുലാ ।
ഹർഷാശ്ചപൂർണനയനാ നത്വാ പത്രാഞ്ജലിരബ്രവീത് ॥ ൧൯॥

കൌസൽയോവാച
ദേവദേവ നമസ്തേ/സ്തു ശങ്ഖചക്രഗദായര ।
പരമാത്മാച്യുതോ/നന്തഃ പൂർണസ്ത്വം പുരുഷോത്തമഃ ॥ ൨൦॥

വദന്ത്യഗോചരം വാചാം ബുദ്ധ്യാദീനാമതീന്ദ്രിയമ് ।
ത്വാം വേദവാദിനഃ സത്താമാത്രം ജ്ഞാനൈകവിഗ്രഹമ് ॥ ൨൧॥

ത്വമേവ മായയാ വിശ്വം സൃജസ്യവസി ഹൻസി ച ।
സത്ത്വാദിഗുണസന്ധ്യുക്തസ്തുർയ ഏവാമലഃ സദാ ॥ ൨൨॥

കരോഷീവ ന കർതാ ത്വം ഗച്ഛസീവ ന ഗച്ഛസി ।
ശൃണോഷി ന ശൃണോഷീവ പശ്യസീവ ന പശ്യസി ॥ ൨൩॥

അപ്രാണോ ഹ്യയമനാഃ ശുദ്ധ ഇത്യാദി ശ്യാതിരബ്രവീത് ।
സമഃ സർവേഷു ഭൂതേഷു തിഷ്ഠൻനപി ന ലക്ഷ്യസേ ॥ ൨൪॥

അജ്ഞാനധ്വാനുചിത്താനാം യക്ത ഏവ സുമേധസാമ് ।
ജന്മേ തവ ദൃശ്യന്തേ ബ്രഹ്മാണുഡാഃ പരമാണവഃ ॥ ൨൫ ॥

ത്വം മമോദരസമ്ഭൂത ഇതി ലോകാൻ വിധമ്ബസേ ।
ഭക്തേഷു പാരവശ്യം തേ ദൃഷ്ടം മേ/ദ്യ രഘുത്ഥമ ॥ ൨൬ ॥

സന്സാരസാഗരേ മഗ്നാ പതിപുത്രധനാദിഷു ।
ഭ്രമാമി മായയാ തേ/ദ്യ പാദമുലമുപാഗതാ ॥ ൨൭ ॥

ദേവ ത്വദ്യുപമേതൻമേ സദാ തിഷ്ഠതു മാനസേ ।
ആവൃണോതു ന മാം മായാ തവ വിശ്വവിമോഹിനീ ॥ ൨൮ ॥

ഉപസൻഹര വിശ്വാത്മൻനദോ രൂപമലൗകികമ് ।
ദർശയസ്വ മഹാനൻദബാലഭാവം സുകോമലമ് ।
ലലിതാലിങ്ഗനാലാപൈസ്തരിഷ്യാമ്യുത്കടം തമഃ ॥ ൨൯ ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച
യദ്യദിഷ്ടം തവാസ്ത്വമ്ബ തത്ത്വഭവതു നാനുയഥാ ॥ ൩൦ ॥

അഹം തു ബ്രഹ്മണോ പുർവം ഭൂമേർഭാരാപനുത്തയേ ।
പ്രാർഥിതോ രാവണം ഹൻതും മാനുഷത്വമുപാഗതഃ ॥ ൩൧ ॥

ത്വയാ ദശരഥേനാഹം തപസാരാധിതഃ പുരാ ।
മത്പുത്രത്വാദികാങ്ക്ഷിണ്യയാ തഥാ കൃതമനിൻദിതേ ॥ ൩൨ ॥

രൂപമേതത്ത്വയാ ദൃഷ്ടം പ്രാക്തനം തപസഃ ഫലമ് ।
മദ്ദർശനം വിമോക്ഷായ കൽപതേ ഹ്വന്യൻയദുർലഭമ് ॥ ൩൩ ॥

സൻവാദമാവയോർയസ്തു പഠോദ്വാ ശൃണുയാദപി ।
സ യാതി മമ സാരൂപ്യം മരണേ മത്സ്മൃതിം ലഭേത് ॥ ൩൪ ॥

ഇത്യുക്ത്വാ മാതരം രാമോ ബാലോ ഭൂത്വാ രുരോദ ഹ ।
ബാലത്വേ/പീൻദ്രനീലാഭോ വിശാലാക്ഷോ/തിസുൻദരഃ ॥ ൩൫ ॥

ബാലാരുണപത്രികാശോ ലാലിതാവിലലോകപഃ ।
അഥ രാജാ ദശരഥഃ ശൃത്യവാ പുത്രോദ്ഭവോത്സവമ് ।
ആനൻദാർണവമഗ്നോ/സാവായയൌ ഗുരുണാ സഹ ॥ ൩൬ ॥

രാമം രാജീവപത്രാക്ഷം ദൃഷ്ട്വാ ഹർഷാശൃസൻപ്ലുതഃ ।
ഗുരുണാ ജാതകർമാണി കർത്വയാനി ചകാര സഃ ॥ ൩൭ ॥

കൈകേയീ ചാഥ ഭരതമസൂത കമലേക്ഷണാ ।
സുമിത്രായാം യമൌ ജാതൌ പുർണേൻദുസദ്യശാനന്തൌ ॥ ൩൮ ॥

തദാ ഗഗ്രമസഹസ്രാണി ബ്രഹ്മണേഭ്യോ മുദാ ദദേൗ ।
സുവർണാനി ച രത്നാനി വാസാൻസി സുരഭീഃ ശുഭാഃ ॥ ൩൯ ॥

യസ്മിൻ രമൻതേ മൂനയോ വിദ്യയാ ജ്ഞാനവിപ്ലവേ ।
തം ഗുരുഃ പദ്രഹ രാമേതി രമണാദഗ്രമ ഇത്യപി ॥ ൪൦ ॥

ഭരണാദ്ഭരതോ നാമ ലക്ഷ്മണം ലക്ഷണാൻവിതം ।
ശതൃഘ്നം ശതൃഹൻതാരമേവം ഗുരുരഭാഷത ॥ ൪൧ ॥

ലക്ഷ്മണോ രാമചൻദ്രേണ ശതൃഘ്നോ ഭരതേന ച ।
ദ്വൻദ്വീഭ്യു ചരൻതൌ തൌ പായസാൻശാനുസാരതഃ ॥ ൪൨ ॥

രാമസ്തു ലക്ഷ്മണനാഥ വിചരൻ ബാലലീലയാ ।
രമയാമാസ പിതരൗ ചേഷ്ടിതൈർമുഗ്ധഭാഷിതൈഃ ॥ ൪൩ ॥

ഭാലേ സുവർണമയാശ്വത്ഥപർണമുക്താഫലപഭ്രമ് ।
കൺഠേ രത്നമണിവദ്രാതമയ്യദ്വീപിനഖാഞ്ചിതമ് ॥ ൪൪ ॥

കർണയോഃ സുവർണസമ്പന്നരത്നാർജുനസടാലുകമ് ।
ശിഞ്ജാനമണിമഞ്ജീരകടിസുതദ്രാങ്ഗദൈർവ്യതമ് ॥ ൪൫ ॥

സ്ഥിതവക്ത്രാൽപദശനമിൻദന്ദനീലമണിപഭ്രമ് ।
അങ്ഗണേ രിങ്ഗമാണം തം തർണകാനനു സർവതഃ ।
ദൃഷ്ട്വാ ദശരഥോ രാജാ കൌസൽയാ മുമുദേ തദാ ॥ ൪൬ ॥

ഭോക്ഷ്യമാണോ ദശരഥോ രാമമേഹീതി ചാസക്യത് ।
ആഹ്വയത്യതിഹർഷേണ പ്രേമ്ണാ നായാതി ലീലയാ ॥ ൪൭ ॥

ആനയേതി ച കൌസൽയാമാഹ സാ സസ്ഥിതാ സുതമ് ।
ധാവത്യപി ന ശക്നോതി സ്വപ്രഷ്ടും യോഗിമനോഗതിമ് ॥ ൪൮ ॥

പഹ്രസൻ സുവയമായാതി കർദമാങ്കിതപാണിനാ ।
കിഞ്ചിദ്ഗൃഹീത്വാ കവലം പുനരേവ പലായതേ ॥ ൪൯ ॥

കൌസൽയാ ജനനീ തസ്യ മാസി മാസി പക്രൂർവതീ ।
വായനാനി വിചിത്രാണി സമലങ്ക്യത്യ രാഘവമ് ॥ ൫൦ ॥

അപൂപാൻ മോദകാൻ കൃത്വാ കർണശഷ്കുലികാസ്തഥാ ।
കർണപുരാൻശ്ച വിവിധാൻ വർഷവൃദ്യൌ ച വായനമ് ॥ ൫൧ ॥

ഗൃഹകൃത്യം തയാ ത്യാക്തം തസ്യ ചാപൽയകാരണാത് ।
ഏകദാ രഘുനാഥോ/സൌ ഗതോ മാതരമൻതികേ ॥ ൫൨ ॥

ഭോജനം ദേഹി മേ മാതർന ശൃതം കാർയസക്തയാ ।
തതഃ ക്കരോധേന ഭാൺഡാനി ലഗുഡേനാഹനത്തദാ ॥ ൫൩ ॥

ശിക്യസ്ഥം പാതയാമാസ ഗ്വയം ച നവനീതകമ് ।
ലക്ഷ്മണായ ദദൌ രാമോ ഭരതായ യഥാകമ്രമ് ॥ ൫൪ ॥

ശതഗൃഹ്ണായ ദദൌ പശ്ചാദ്ദധി ദുഗ്ധം തഥൈവ ച ।
സുദേന കഥിതേ മാതരേ ഹാസ്യം കൃത്വാ പധ്രാവതി ॥ ൫൫ ॥

ആഗതാം താം വിലോക്യാഥ തതഃ സർവൈഃ പലായിതമ് ।
കൌസൽയാ ധാവമാനാപി പസ്ര്ഖലൻതീ പദേ പദേ ॥ ൫൬ ॥

രഘുനാഥം കരേ ധൃത്വാ കിഞ്ചിൻനോവാച ഭാമിനീ ।
ബാലഭാവം സമാശ്രിത്യ മൻദം മൻദം രുരോദ ഹ ॥ ൫൭ ॥

തേ സർവേ ലാലിതാ മാതൃ ഗാഢമാലിങ്ഗ്യ യത്നതഃ ।
ഏവമാനൻദസൻദോഹജഗദാനൻദകാരകഃ ॥ ൫൮ ॥

മായാബാലവപുർധൃത്വാ രമയാമാസ ദമ്പതീ ।
അഥ കാലേന തേ സർവേ കൌമാരം പത്രിപേദിരേ ॥ ൫൯ ॥

ഉപനീതാ വസിഷ്ഠേന സർവവിദ്യാവിശാരദാഃ ।
ധനുർവേദേ ച നിരതാഃ സർവശാസ്ത്രാർഥവേദിനഃ ॥ ൬൦ ॥

ബഭൂവുർജഗതാം നാഥാ ലീലയാ നരരൂപിണഃ ।

ലക്ഷ്മണസ്തു സദാ രാമമനുഗച്ഛതി സാദരമ് || ൬൧ ||

സ്വേയസേവകഭാവേന ശതപ്രഹ്ണോ ഭരതം തഥാ |

രാമശ്യാപധരോ നിത്യം തുണീബാണാൻവിതഃ പഭ്രൂഃ || ൬൨ ||

അശ്വാരുഢോ വനം യാതി മൃഗയായൈ സലക്ഷ്മണഃ |

ഹത്വാ ദൃഷ്ടമൃഗാൻ സർവാൻ പിതരേ സർവം ന്യവേദയത് || ൬൩ ||

പ്രാതരൂത്ഥായ സുസ്നാതഃ പിതരാവഭിവാദ്യ ച |

പൌരകാർയാണി സർവാണി കരോതി വിനയാൻവിതഃ || ൬൪ ||

ബന്ധുഭിഃ സഹിതോ നിത്യം ഭൃക്ത്വാ മുനിഭിരൻവഹമ് |

ധർമശാസ്ത്രഹസ്യാനി ശൃണോതി ധ്യാകരോതി ച || ൬൫ ||

ഏവം പരാത്മാ മനുജാവതാരോ മനുഷ്യലോകാനസ്യുത്യ സർവമ് |

ചക്രേ/വികാശീ പരിണാമഹീനോ വിചാർയമാണേ ന കരോതി കിഞ്ചിത് || ൬൬ ||

ഇതി ശ്രീമദ്യയാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസൻവാദേ

ബാലകാൺഡേ തൃതീയഃ സർഗഃ || ൩ ||

|| അധ്യാത്മ രാമായണമ് ||

|| ബാലകാൺഡമ് ||

|| ചതുർഥഃ സർഗഃ ||

ശ്രീമഹാദേവ ഉവാച

കദാചിത്കൌശികോ/ഭയാഗാദയോധ്യാം ജ്വലനപഭ്രൂഃ |

ദ്രഷ്ടും രാമം പരാത്മാനം ജാതം ജ്ഞാത്വാ സ്വമായയാ || ൧ ||

ദൃഷ്ട്വാ ദശരഥോ രാജാ പത്രയൂത്ഥായാചിരേണ തു |

വസിഷ്ഠേന സമാഗമ്യ പുജയിത്വാ യഥാവിധി ॥ ൨ ॥

അഭിവാദ്യ മുനിം രാജാ പാണ്ഡ്രജലിർഭക്തിനമധ്യഃ ।

കൃതാർഥോ/സ്ഥി മുനീൻദ്രാഹം ത്വദാഗമനകാരണാത് ॥ ൩ ॥

ത്വദ്വിധാ യദ്ഗൃഹമ് യാൻതി തത്സൈവായാൻതി സൻപദഃ ।

യദർഥമാഗതോ/സി ത്വം ബ്രഹ്മി സത്യം കരോമി തത് ॥ ൪ ॥

വിശ്വാമിത്രോ/പി തം പത്രിതഃ പത്ര്യാവാച മഹീപതിമ് ।

അഹം പർവണി സൻപ്രാപ്തേ ദൃഷ്ട്വാ യഷ്ടം സുരാൻ പിതൃൻ ॥ ൫ ॥

യദാരഭേ തദാ ദൈത്യോ വിഹ്നം കൂർവൻതി നിത്യശഃ ।

മാരീചശ്ച സുബാഹുശ്ചാപരേ ചാനുചരാസ്തയോഃ ॥ ൬ ॥

അതസ്തയോർവധാർഥായ ജ്ജയേഷ്ഠം രാമം പത്ര്യാമേ ।

ലക്ഷ്മണേന സഹ ഭ്രാതൃ തവ ശ്രേയോ ഭവിഷ്യതി ॥ ൭ ॥

വസിഷ്ഠേന സഹാമൻത്രേ ദീയതാം യദി രോചതേ ।

പപശ്ച ഗുരുമേകാന്തേ രാജാ ചിൻതാപരായണഃ ॥ ൮ ॥

കിം കരോമി ഗുരോ രാമം ത്യാക്തും നോത്സഹതേ മനഃ ।

ബഹുവർഷസഹസ്രാൻതേ കഷ്ടേനോത്പാദിതാഃ സുതാഃ ॥ ൯ ॥

ചത്വാരോ/മരതുൽയാസ്തേ തേഷാം രാമോ/തിവൽലഭഃ ।

രാമസ്ത്വിതോ ഗച്ഛതി ചേൻന ജീവാമി കഥഞ്ചന ॥ ൧൦ ॥

പത്ര്യാഖ്യാതോ യദി മുനിഃ ശാപം ദാസ്യാത്യസൻശയഃ ।

കഥം ശ്രേയോ ഭവേൻമഹ്യാമസത്യം ചാപി ന സ്വപൃശേത് ॥ ൧൧ ॥

വസിഷ്ഠ ഉവാച

ശൃണു രാജൻ ദേവഗൃഹ്യാം ഗോപനീയം പത്ര്യത്നതഃ ।

രാമോ ന മാനുഷോ ജാതഃ പരമാത്മാ സനാതനഃ ॥ ൧൨ ॥

ഭൃമേർഭാരാവതാരായ ബ്രഹ്മണാ പാർഥിതഃ പുരാ ।

സ ഏവ ജാതോ ഭവനേ കൌസൽയായാം തവാനഘ ॥ ൧൩ ॥

ത്വം തു പജാപതിഃ പൂർവം കശ്യാപോ ബ്രഹ്മണഃ സുതഃ ।

കൌസൽയാ ചാദിതിർദേവമാതാ പൂർവം യശസ്വിനീ ॥ ൧൪ ॥

ഭവൻതൌ തപ ഉഗ്രം വൈ തേപാഥേ ബഹുവത്സരമ് ।

അഗ്രാമ്യവിഷയൌ വിഷ്ണുപുജായ്യാനൈകതത്പരൌ ।

തദാ പസ്രന്തോ ഭഗവാൻ വരദോ ഭക്തവത്സലഃ ॥ ൧൫ ॥

വൃണീഷ്വ വരമിത്യുക്തേ ത്വം മേ പുത്രോ ഭവാമല ।

ഇതി ത്വയാ യാചിതോ/സൌ ഭഗവാൻ ഭൃതഭാവനഃ ॥ ൧൬ ॥

തഥേത്യുക്ത്വാദ്യ പുത്രസ്തേ ജാതോ രാമഃ സ ഏവ ഹി ।

ശേഷസ്തു ലക്ഷ്മണോ രാജൻ രാമമേവാൻവപദ്യത ॥ ൧൭ ॥

ജാതൌ ഭരതശതപുഷ്ണൌ ശബ്ദചക്രേ ഗദാഭൃതഃ ।

യോഗമായാപി സീതേതി ജാതാ ജനകനൻദിനീ ॥ ൧൮ ॥

വിശ്വാമിത്രോ/പി രാമായ താം യോജയിതുമാഗതഃ ।

ഏതദ്ഗൃഹ്യാതമം രാജൻന വക്ത്വയം കദാചന ॥ ൧൯ ॥

അതഃ പരീതേന മനസാ പുജയിത്വാഥ കൌശികമ് ।

പ്രേഷയസ്വ രമാനാഥം രാഘവം സഹലക്ഷ്മണമ് ॥ ൨൦ ॥

വസിഷ്ഠോനൈവമുക്തസ്തു രാജാ ദശരഥസ്തദാ ।
കൃതകൃത്യമിവാത്മാനം മേനേ പമുദ്രിതാൻതരഃ ॥ ൨൧ ॥

ആഹുയ രാമരാമേതി ലക്ഷ്മണേതി ച സാദരമ് ।
ആലിംഗ്യ മൂർധ്നയവഘ്രായ കൌശികായ സമർപയത് ॥ ൨൨ ॥

തതോ/തിഹൃഷ്ടോ ഭഗവാൻ വിശ്വാമിത്രഃ പത്രാപവാൻ ।
ആശീർഭിരഭിനന്ദയാഥ ആഗതൌ രാമലക്ഷ്മണൌ ।
ഗൃഹീത്വാ ചാപതുണീരബാണഖഡ്ഗധരൌ യയൌ ॥ ൨൩ ॥

കിഞ്ചിദ്ദേശമതികൃത്യ രാമമാഹുയ ഭക്തിതഃ ।
ദദൌ ബലാം ചാതിബലാം വിദ്യേ ദ്വേ ദേവനിർമിതേ ॥ ൨൪ ॥

യയോർഗഹ്രണമാത്രേണ ക്ഷുത്ക്ഷാമാദി ന ജായതേ ॥ ൨൫ ॥

തത ഉത്തീര്യ ഗങ്ഗാം തേ താടകാവനമാഗമൻ ।
വിശ്വാമിതസ്തദാ പഹ്രാ രാമം സത്യപരാകൃമ് ॥ ൨൬ ॥

അത്രാസ്തി താടകാ നാമ രാക്ഷസീ കാമരൂപിണീ ।
ബാധതേ ലോകമഖിലം ജഹി താമവിചാരയൻ ॥ ൨൭ ॥

തഥേതി ധനുരാദായ സഗുണം രഘുനന്ദനഃ ।
ടങ്കാരമകരോത്തേന ശബ്ദേനാപുരയദ്വനമ് ॥ ൨൮ ॥

തച്ഛൃത്വാസഹമാനാ സാ താടകാ ഘോരരൂപിണീ ।
ക്രോധസംമൂർച്ഛിതാ രാമമഭിദുദ്രാവ മേഘവത് ॥ ൨൯ ॥

താമേകേന ശരണാശു താഡയാമാസ വക്ഷസി ।

പപാത വിപിനേ ഘോരാ വമന്തീ രുധിരം ബഹു ॥ ൩൦ ॥

തതോ/തിസുന്ദരീ യക്ഷീ സർവാഭരണഭൂഷിതാ ।
ശാപാത്പിശാചതാം പപ്രാപ്താ മുക്താ രാമപ്രസാദതഃ ॥ ൩൧ ॥

നത്വാ രാമം പരിക്ര്മ്യ ഗതാ രാമാജ്ഞയാ ദിവമ് ॥ ൩൨ ॥

തതോ/തിഹൃഷ്ടഃ പരിരഭ്യ രാമം
മുർധന്യവഘഗ്രായ വിചിന്ത്യ കിഞ്ചിത് ।
സർവാസ്ത്രജാലം സരഹസ്യമന്തത്രം
പപ്രിത്യാദിരാമായ ദദൌ മുനീന്ദ്രഃ ॥ ൩൩ ॥

ഇതി ശ്രീമദ്യയാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസന്വാദേ
ബാലകാണ്ടഡേ ചതുർഥഃ സർഗഃ ॥ ൪ ॥

॥ അധ്യാത്മ രാമായണമ് ॥

॥ ബാലകാണ്ടഡമ് ॥

॥ പഞ്ചമഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീമഹാദേവ ഉവാച

തത്രകാമാശമ്രേ രമ്യേ കാനനേ മുനിസങ്ക്വലേ ।
ഉഷിത്വാ രജനീമേകാം പഭ്രാതേ പസ്മിതാഃ ശരണഃ ॥ ൧ ॥

സിദ്ധാശമ്രം ഗതാഃ സർവേ സിദ്ധചാരണസേവിതമ് ।
വിശ്വാമിത്രേണ സന്ദിഷ്ടാ മുനയസ്തന്നിവാസിനഃ ॥ ൨ ॥

പൂജാം ച മഹതീം ചക്വ രാമലക്ഷ്മണയോർദ്വതമ് ।
ശ്രീരാമഃ കൌശികം പപ്രാഹ മുനേ ദീക്ഷാം പവിശ്യതാമ് ॥ ൩ ॥

ദർശയസ്വ മഹാഭാഗ കൃതസ്തൗ രാക്ഷസാധമൌ ।
തഥേത്യുക്ത്വാ മുനിർയഷ്ടുമാരേഭേ മുനിഭിഃ സഹ ॥ ൪ ॥

മധ്യാഹ്ണേ ദദ്യുശാതേ തൗ രാക്ഷസൗ കാമരുപിണൗ ।
മാരീചശ്ച സുബാഹുശ്ച വർഷൻതൗ രുധിരാസ്ഥിനീ ॥ ൫ ॥

രാമോ/പി ധനുരാദായ ദ്വൌ ബാണൗ സൻദധേ സുധീഃ ।
ആകർണാൻതം സമാക്യഷ്യാ വിസസർജ തയോഃ പൃഥക് ॥ ൬ ॥

തയോരേകസ്തു മാരീചം ഭ്രാമയഞ്ചരതയോജനമ് ।
പാതയാമാസ ജലധൗ തദദ്ഭൂതമിവാഭവത് ॥ ൭ ॥

ദ്വിതീയോ/ഗ്നിമയോ ബാണഃ സുബാഹുമജയത്ക്ഷണാത് ।
അപരേ ലക്ഷ്മണേനാശു ഹതാസ്തദനുയായിനഃ ॥ ൮ ॥

പുഷ്പൌഘൈരാകിരൻ ദേവാ രാഘവം സഹലക്ഷ്മണമ് ।
ദേവദൂൻദുഭയോ നേദുസ്തുഷ്ടുവുഃ സിദ്യചാരണാഃ ॥ ൯ ॥

വിശ്വാമിതസ്തു സംപൂജ്യാ പുജാർഹം രഘുനൻദനമ് ।
അങ്ക്വേ നിവേശ്യാ ചാലിങ്ഗ്യാ ഭക്ത്യാ ബാഷ്പാകുലേക്ഷണഃ ॥ ൧൦ ॥

ഭോജയിത്വാ സഹ ഭ്രാത്രാ രാമം പക്വഫലാദിഭിഃ ।
പുരാണവാക്യൈർമധുരൈർനിനായ ദിവസതത്രമ് ॥ ൧൧ ॥

ചതുർഥേ/ഹനി സംപ്രാപ്തേ കൌശികോ രാമമബ്രവീത് ।
രാമ രാമ മഹായജ്ഞം ദശ്ര്ടും ഗച്ഛാമഹേ വയമ് ॥ ൧൨ ॥

വിദേഹരാജനഗരേ ജനകസ്യാ മഹാത്മനഃ ।

തത്രമാഹേശ്വരം ചാപമസ്തി ന്യസ്തം പിനാകിനാ ॥ ൧൩ ॥

ദക്ഷ്യസി ത്വം മഹാസത്ത്വം പുജ്യസേ ജനകേന ച ।
ഇത്യുക്ത്വാ മുനിഭിസ്താഭയാം യൌ ഗങ്ഗാസമീപഗച്ഛ ॥ ൧൪ ॥

ഗൌതമസ്യാശ്രമം പുണ്യം യത്രാഹൽയാസ്ഥിതാ തപഃ ।
ദിഗ്വപുഷ്പഹലോപേതപാദപൈഃ പരിവേഷ്ടിതച്ഛ ॥ ൧൫ ॥

മൃഗപക്ഷിഗണൈർഹീനം നാനാജന്തുവിവർജിതം ।
ദൃഷ്ട്വോവാച മുനിം ശ്രീമാൻ രാമോ രാജീവലോചനഃ ॥ ൧൬ ॥

കസ്തൈതദാശ്രമപദം ഭാതി ഭാസ്വച്ഛൂഭം മഹത് ।
പതപ്രുഷ്പഹലൈര്യുക്തം ജന്തുഭിഃ പരിവർജിതച്ഛ ॥ ൧൭ ॥

ആഹ്ലാദയതി മേ ചേതോ ഭഗവൻ ബൃഹി തത്ത്വതഃ ॥ ൧൮ ॥

വിശ്വാമിത്രഃ
ശൃണു രാമ പുരാ വൃത്തം ഗൌതമോ ലോകവിശ്വതഃ ।
സർവധർമ്മഭൃതാം ശരേഷ്ഠസ്തപസാരായയൻ ഹരിച്ഛ ॥ ൧൯ ॥

തസ്മൈ ബ്രഹ്മാ ദദൌ കന്യാമഹൽയാം ലോകസുന്ദരീച്ഛ ।
ബ്രഹ്മചര്യേണ സന്തുഷ്ടഃ ശുശ്രൂഷണപരായണാച്ഛ ॥ ൨൦ ॥

തയാ സാർധമിഹാവാത്സീദ്ഗൌതമസ്തപതാം വരഃ ।
ശകസ്തു താം ധർഷയിതുമന്തരം പരേപ്സുരൻവഹം ॥ ൨൧ ॥

കദാചിൻമുനിവേഷണ ഗൌതമേ നിർഗതേ ഗൃഹാത് ।
ധർഷയിത്വാഥ നിരഗാത്ത്വരിതം മുനിരപ്യഗാത് ॥ ൨൨ ॥

ദൃഷ്ട്വാ യാൻതം സ്വരൂപേണ മുനിഃ പരമകോപനഃ ।
പപച്ഛ കസ്ത്വം ദൃഷ്ടാത്മൻ മമ രൂപധരോ/ധമഃ ॥ ൨൩ ॥

സത്യം ബ്രഹ്മി ന ചേദ്ഭസ്മ കരിഷ്യാമി ന സൻശയഃ ।
സോ/ബ്രഹ്മീദ്ഭവരാജോ/ഹം പാഹി മാം കാമകിങ്കരമ് ॥ ൨൪ ॥

കൃതം ജുഗുപ്സിതം കർമ മയാ കൃത്സിതചേതസാ ।
ഗൌതമഃ ക്രോധതാമദ്രാക്ഷഃ ശശാപ ദിവിജാധിപമ് ॥ ൨൫ ॥

യോനിലമ്പട ദൃഷ്ടാത്മൻ സഹസദ്രഗവാൻ ഭവ ।
ശപ്ത്വാ തം ദേവരാജാനം പബ്രിശ്യാ സ്വാശമ്രം ദൃതമ് ॥ ൨൬ ॥

ദൃഷ്ട്വാഹൽയാം വേപമാനാം പദ്രാഞ്ജലിം ഗൌതമോ/ബ്രഹ്മീത് ।
ദൃഷ്ടേ ത്വം തിഷ്ഠ ദുർവൃതതേ ശിലായാമാശമ്രേ മമ ॥ ൨൭ ॥

നിരാഹാരാ ദിവാരാതം തപഃ പരമമാസ്ഥിതാ ।
ആതപാനിലവർഷാദിസഹിഷ്ണുഃ പരമേശ്വരമ് ॥ ൨൮ ॥

ധ്യായൻതീ രാമമേകാഗമ്രനസാ ഹൃദി സൻസ്ഥിതമ് ।
നാനാജൻതുവിഹീനോ/യമാശമ്രോ മേ ഭവിഷ്യാതി ॥ ൨൯ ॥

ഏവം വർഷസഹസ്രേഷു ഹ്യാനേകേഷു ഗതേഷു ച ।
രാമോ ദാശരഥിഃ ശ്രീമാനാഗമിഷ്യാതി സാനുജഃ ॥ ൩൦ ॥

യദാ ത്വദാശത്രശിലാം പാദാഭയാമാകമ്രിഷ്യാതി ।
തദൈവ ധൃതപാപാ ത്വം രാമം സംപുജ്യാ ഭക്തിതഃ ॥ ൩൧ ॥

പരികമ്യ നമസ്കൃത്യ സ്തുത്വാ ശാപാദ്വിമോക്ഷ്യതേസേ ।

പുർവ്വവന്മമ ശുശ്രൂഷാം കരിഷ്ഠസി യമാസുഖമ് || ൩൨ ||

ഇത്യുക്ത്വാ ഗൌതമഃ പദ്രഗാദ്ധിമവന്തം നഗോക്തമമ് |
തദാദ്യഹൽയാ ഭൂതാനാമദ്യുശ്യാ സ്വാശ്രാമേ ശുഭേ || ൩൩ ||

തവ പാദരജഃസ്പർശം കാങ്ക്ഷതേ പവനാശനാ |
ആസ്തേ/ദ്യാപി രഘുശ്രേഷ്ഠം തപോ ദൃഷ്കരമാസ്ഥിതാ || ൩൪ ||

പാവയസ്വ മുനേർഭാർയാമഹൽയാം ബഹ്വമണഃ സുതാമ് |
ഇത്യുക്ത്വാ രഘവം ഹസ്തേ ഗൃഹീത്വാ മുനിപുങ്ഗവഃ || ൩൫ ||

ദർശയാമാസ ചാഹൽയാമുശ്രേണ തപസാ സ്ഥിതാമ് |
രാമഃ ശിലാം പദാ സ്വപൃഷ്ട്വാ താം ചാപശ്യാത്തപോധനാമ് || ൩൬ ||

നനാമ രഘവോ/ഹൽയാം രാമോ/ഹമിതി ചാബ്രവീത് |
തതോ ദൃഷ്ട്വാ രഘുശ്രേഷ്ഠം പീതകൌശേയവാസസമ് || ൩൭ ||

ചതുർഭുജം ശബ്ദചക്രദാപങ്ക്ജധാരിണമ് |
ധനുർബാണധരം രാമം ലക്ഷ്മണേന സമൻവിതമ് || ൩൮ ||

സ്ഥിതവക്ത്രം പദ്മനേത്രം ശരീവത്സാങ്ക്വിതവക്ഷസമ് |
നീലമാണിക്യസങ്ക്കാശം ദ്യോതയന്തം ദിശോ ദശ || ൩൯ ||

ദൃഷ്ട്വാ രാമം രമാനാഥം ഹർഷവിസ്ഫാരിതേക്ഷണാ |
ഗൌതമസ്യ വചഃ സ്മൃത്വാ ജ്ഞാത്വാ നാരായണം വരമ് || ൪൦ ||

സംപൂജ്യ വിധിവദ്രാമമർഘ്യാദിഭിരനിൻദിതാ |
ഹർഷാശൃജലനേത്രാൻതാ ദണ്ഡവത്പന്നിപത്യ സാ || ൪൧ ||

ഉത്ഥായ ച പുനർദ്ദൃഷ്ട്വാ രാമം രാജീവലോചനമ് ।
പുലകാങ്കിതസർവാങ്ഗാ ഗിരാ ഗദ്ഗദയൈധത ॥ ൪൨ ॥

അഹൽയോവാച
അഹോ കൃതാർഥാസ്മി ജഗൻനിവാസ തേ
പാദാബ്ജസൻലഗ്നരജഃകണാദഹമ് ।
സ്വപൃശാമി യത്പദ്മജശൻകരാദിഭിർവിമൃഗ്യതേ
രൻധിതമാനസൈഃ സദാ ॥ ൪൩ ॥

അഹോ വിചിത്രം തവ രാമ ചേഷ്ടിതം
മനുഷ്യഭാവേന വിമോഹിതം ജഗത് ।
ചലസ്യജസ്രം ചരണാദിവർജിതഃ
സമ്പൂർണ ആനന്ദമയോ/തിമായികഃ ॥ ൪൪ ॥

യത്പാദപങ്ക്ജപരാഗപവിതഗ്രാതഗ്രാ
ഭാഗീരഥീ ഭവവിരിഞ്ചിമുഖാൻ പുനാതി ।
സാക്ഷാത്സ ഏവ മമ ദൃഗ്വിഷയോ യദാസ്തേ
കിം വർണ്യതേ മമ പുരാകൃതഭാഗധേയമ് ॥ ൪൫ ॥

മർത്യാവതാരേ മനുജാകൃതിം ഹരിം
രാമാഭിധേയം രമണീയദേഹിനമ് ।
ധനുർധരം പദ്മവിശാലലോചനം
ഭജാമി നിത്യം ന പരാൻ ഭജിഷ്യേ ॥ ൪൬ ॥

യത്പാദപങ്ക്ജരജഃ ശ്യാതിഭിർവിമൃഗ്യാം
യൻനാഭിപങ്ക്ജഭവഃ കമലാസനശ്ച ।
യൻനാമസാരരസികോ ഭഗവാൻ പുരാരിസ്തം
രാമചൻദ്രമനിശം ഹൃദി ഭാവയാമി ॥ ൪൭ ॥

യസ്യാവതാരചരിതാനി വിരിഞ്ചിലോകേ
ഗായന്തി നാരദമുഖാ ഭവപദ്മജാദ്യാഃ ।
ആനന്ദജാശ്യാപരിഷിക്തകുചാഗസ്രീമാ
വാഗീശ്വരീ ച തമഹം ശരണം പപ്രദ്യേ ॥ ൪൮॥

സോ/യം പരാത്മാ പുരുഷഃ പുരാണ
ഏകഃ സ്വയൻജ്യോതിരനന്ത ആദ്യഃ ।
മായാതനും ലോകവിമോഹനീയാം
ധതേ പരാനുഗ്രഹ ഏഷ രാമഃ ॥ ൪൯॥

അയം ഹി വിശ്വോദ്ഭവസന്ധമാനാമേകഃ
സ്വമായാഗുണബിമ്ബിതോ യഃ ।
വിരിഞ്ചിവിഷ്ണുവീശ്വരനാമഭേദാൻ
ധതേ സ്വതന്ത്രഃ പരിപൂർണ ആത്മാ ॥ ൫൦॥

നമോ/സ്തു തേ രാമ തവാങ്ഘ്രിപങ്ക്ജം
ശ്രിയാ ധൃതം വക്ഷസി ലാലിതം പത്രിയാത് ।
ആകാന്തമേകേന ജഗത്ത്രയം പുരാ
ധ്യേയം മൂനീൻദരൈരഭിമാനവർജിതൈഃ ॥ ൫൧॥

ജഗതാമാദിഭൂതസ്ത്വം ജഗത്ത്വം ജഗദാശ്രയഃ ।
സർവഭൂതേഷ്വസന്ധുക്ത ഏകോ ഭാതി ഭവാൻ പരഃ ॥ ൫൨॥

ഓങ്കാരവാച്യസ്ത്വം രാമ വാചാമവിഷയഃ പുമാൻ ।
വാച്യവാചകഭേദേന ഭവാനേവ ജഗൻമയഃ ॥ ൫൩॥

കാർയകാരണകർത്യത്വഫലസാധനഭേദതഃ ।
ഏകോ വിഭാസി രാമ ത്വം മായയാ ബഹുരൂപയാ ॥ ൫൪॥

ത്വൻമായാമോഹിതധിയസ്ത്വാം ന ജാനന്തി തത്ത്വതഃ ।
മാനുഷം ത്വാഭിമന്യന്തേ മായിനം പരമേശ്വരമ് ॥ ൫൫ ॥

ആകാശവത്ത്വം സർവതൃബഹിരൻതർഗതോ/മലഃ ।
അസങ്ഗോ ഹ്വയചലോ നിത്യഃ ശുദ്ധോ ബുദ്ധഃ സദായഃ ॥ ൫൬ ॥

യോഷിൻമുഖാഹമജ്ഞോ തേ തത്ത്വം ജാനേ കഥം വിഭോ ।
തസ്മാത്തേ ശതശോ രാമ നമസ്കുർയാമനന്യധീഃ ॥ ൫൭ ॥

ദേവ മേ യതുകൃത്രാപി സ്ഥിതായാ അപി സർവദാ ।
ത്വത്പാദകമലേ സക്താ ഭക്തിരേവ സദാസ്തു മേ ॥ ൫൮ ॥

നമസ്തേ പുരുഷായ്യക്ഷ നമസ്തേ ഭക്തവത്സല ।
നമസ്തേ/സ്തു ഹൃഷീകേശ നാരായണ നമോ/സ്തുതേ ॥ ൫൯ ॥

ഭവഭയഹരമേകം ഭാനുകോടിപക്രാശം
കരധൃതശരചാപം കാലമോഘാവഭാസമ് ।
കനകരുചിരവസ്ത്രം രത്നവത്കുൺഡലാഡ്യം
കമലവിശദനേത്രം സാനുജം രാമമീഡേ ॥ ൬൦ ॥

സ്തുത്വൈവം പുരുഷം സാക്ഷാദഗ്രാഘവം പുരതഃ സ്ഥിതമ് ।
പരികൃത്യ പണ്ണമ്യാശു സാ/നുജ്ഞാതാ യയൌ പതിമ് ॥ ൬൧ ॥

അഹര്യയാ കൃതം സ്തോത്രം യഃ പഠേദ്ഭക്തിസന്ധുതഃ ।
സ മുച്യതേ/ഖിലൈഃ പാപൈഃ പരം ബ്രഹ്മാധിഗച്ഛതി ॥ ൬൨ ॥

പുത്രാദ്യർഥേ പഠേദ്ഭക്ത്യാ രാമം ഹൃദി നിധായ ച ।
സൻവത്സരേണ ലഭതേ വന്ധ്യാ അപി സുപുത്രക്രമ് ॥ ൬൩ ॥

സർവാൻ കാമാനവാപ്നോതി രാമചൻദ്രപ്രസാദതഃ ॥ ൬൪ ॥

ബ്രഹ്മഘ്നോ ഗുരുതൽപഗോ/പി പുരുഷഃ സ്തേയീ സുരാപോ/പി വാ
മാത്യഭ്രാത്യവിഹിൻസകോ/പി സതതം ഭോഗൈകബദ്യാതുരഃ ।
നിത്യം സ്തോതമ്രിദം ജപൻ രഘുപതിം ഭക്ത്യാ ഹൃദിസ്ഥം സ്മരൻ
യ്യായൻമുക്തിമുപൈതി കിം പുനരസൌ സ്വാചാരയുക്തോ നരഃ ॥ ൬൫ ॥

ഇതി ശ്രീമദധ്യാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസൻവാദേ ബാലകാൺഡേ
അഹൽയോദ്യരണം നാമ പഞ്ചമഃ സർഗഃ ॥ ൫ ॥

॥ ബാലകാൺഡമ് ॥

॥ ഷഷ്ഠഃ സർഗഃ ॥

വിശ്വാമിതരോ/ഥ തം പരാഹ രാഘവം സഹലക്ഷ്മണമ് ।
ഗച്ഛാമോ വത്സ മിഥിലാം ജനകേനാഭിപാലിതാമ് ॥ ൧ ॥

ദൃഷ്ട്വാ കത്രുവരം പശ്യാദയോധ്യാം ഗൻതുമർഹസി ।
ഇത്യുക്ത്വാ പത്രയൌ ഗങ്ഗാമുതർതും സഹരാഘവഃ ।
തസ്മിൻ കാലേ നാവികേന നിഷിദ്യോ രഘുനൻദനഃ ॥ ൨ ॥

നാവിക ഉവാച
ക്ഷാലയാമി തവ പാദപങ്ക്ജം
നാഥ ദാരുദൃഷദോഃ കിമൻതരമ് ।
മാനുഷീകരണചൂർണമസ്തി തേ
പാദയോരിതി കഥാ പത്രിയസീ ॥ ൩ ॥

പാദാമ്ബുജം തേ വിമലം ഹി കൃത്വാ
പശ്യാത്പരം തീരമഹം നയാമി ।
നോ ചേതരീ സദ്യുവതീ മലേന

സ്യാച്ചേദ്വിഭോ വിദ്ധി കുടുമ്ബഹാനിഃ ॥ ൪ ॥

ഇത്യുക്ത്വാ ക്ഷാലിതൗ പാദൗ പരം തീരം തതോ ഗതാഃ ।
കൌശികോ രഘുനാഥേന സഹിതോ മിഥിലാം യയൗ ॥ ൫ ॥

വിദേഹസ്യ പുരം പ്രാതര്യഷിവാടം സമാവിശത് ।
പ്രാപ്തം കൌശികമാകർണ്യ ജനകോ/തിമുദാൻവിതഃ ॥ ൬ ॥

പുജാദ്രയാണി സന്ദഗൃഹ്യാ സോപായ്യായഃ സമായയൗ ।
ദൺഡവത്പ്രണിപത്യാഥ പുജയാമാസ കൌശികമ് ॥ ൭ ॥

പപശ്ച രാഘവൗ ദൃഷ്ട്വാ സർവലക്ഷണസന്യുതൗ ।
ദ്യോതയന്തൗ ദിശഃ സർവാശ്ചന്ദ്രസൂർയാവിവാപരൗ ॥ ൮ ॥

കസ്യൈതൗ നരശാർദൂലൗ പുത്രൗ ദേവസുതോപമൗ ।
മനഃപ്രീതികരൗ മേ/ദ്യ നരനാരായണാവിവ ॥ ൯ ॥

പത്ര്യുവാച മുനിഃ പ്രിതോ ഹർഷയൻ ജനകം തദാ ।
പുത്രൗ ദശരഥസ്യൈതൗ ഭ്രാതരൗ രാമലക്ഷ്മണൗ ॥ ൧൦ ॥

മഖസനക്ഷണാർഥായ മയാനീതൗ പിതൃഃ പുരാത് ।
ആഗച്ഛൻ രാഘവോ മാർഗേ താടകാം വിശ്വഘാതിനീമ് ॥ ൧൧ ॥

ശരേണകേന ഹതവാൻനോദിതോ മേ/തിവിക്രമഃ ।
തതോ മമാശമ്രം ഗത്വാ മമ യജ്ഞവിഹിൻസകാൻ ॥ ൧൨ ॥

സുബാഹുപമുഖാൻ ഹത്വാ മാരീചം സാഗരേ/ക്ഷിപത് ।
തതോ ഗങ്ഗാതടേ പുണ്യേ ഗൌതമസ്യാശമ്രം ശുഭമ് ॥ ൧൩ ॥

ഗത്വാ തത്ര ശിലാരൂപാ ഗൌതമസ്ത വധുഃ സ്ഥിതാ ।
പാദപങ്ക്ജസന്ദർശാത്കൃതാ മാനുഷരൂപിണീ ॥ ൧൪ ॥

ദൃഷ്ട്വാഹൽയാം നമസ്കൃത്യ തയാ സമ്യക്പ്രപുജിതഃ ।
ഇദാനീം ദ്രഷ്ടുകാമസ്തേ ഗൃഹേ മാഹേശ്വരം ധനുഃ ॥ ൧൫ ॥

പുജിതം രാജഭിഃ സർവൈർദൃഷ്ടമിത്യനുശുശ്രുവേ ।
അതോ ദർശയ രാജേൻദ്ര ശൈവം ചാപമനുത്ഥമ് ।
ദൃഷ്ട്വായോധ്യാം ജിഗമിഷുഃ പിതരം ദ്രഷ്ടുമിച്ഛതി ॥ ൧൬ ॥

ഇത്യുക്തോ മുനിനാ രാജാ പുജാർഹാവിതി പുജയാ ।
പുജയാമാസ ധർമ്മജ്ഞോ വിധിദൃഷ്ടേന കർമണാ ।
തതഃ സമ്പ്രേഷയാമാസ മന്ത്രീണം ബുദ്ധിമത്തരമ് ॥ ൧൭ ॥

ജനക ഉവാച
ശീഘ്രമാനയ വിശ്വേശചാപം രാമായ ദർശയ ॥ ൧൮ ॥

തതോ ഗതേ മന്ത്രീവരേ രാജാ കൌശികമബ്രവീത് ।
യദി രാമോ ധനുർധൃത്വാ കോട്യാമാരോപയേദ്ഗുണമ് ॥ ൧൯ ॥

തദാ മയാത്മജാ സീതാ ദീയതേ രാഘവായ ഹി ।
തഥേതി കൌശികോ/പ്യാഹ രാമം സന്വീക്ഷ്യ സസ്ഥിതമ് ॥ ൨൦ ॥

ശീഘ്രം ദർശയ ചാപാഗ്ര്യം രാമായാമിതതേജസേ ।
ഏവം ബധുവതി മൌനീശേ ആഗതാശ്ചാപവാഹകാഃ ॥ ൨൧ ॥

ചാപം ഗൃഹീത്വാ ബലിനഃ പഞ്ചസാഹസസ്രങ്ഖ്യകാഃ ।
ഘൺടാശതസമായുക്തം മണിവജ്രാദിഭൂഷിതമ് ॥ ൨൨ ॥

ദർശയാമാസ രാമായ മൻതഗ്രീ മൻതത്രയാതാം വരഃ ।
ദൃഷ്ട്വാ രാമഃ പഹ്രൂഷ്ടാത്മാ ബദ്യ്വാ പരികരം ദൃഡ്ധ് ॥ ൨൩ ॥

ഗൃഹീത്വാ വാമഹസ്തേന ലീലയാ തോലയൻ ധനുഃ ।
ആരോപയാമാസ ഗുണം പശ്യത്സ്വഖിലരാജസു ॥ ൨൪ ॥

ഈഷദാകർഷയാമാസ പാണിനാ ദക്ഷിണേന സഃ ।
ബഭഞ്ജാഖിലഹൃത്സാരോ ദിശഃ ശബ്ദേന പുരയൻ ॥ ൨൫ ॥

ദിശശ്ച വിദിശശ്ചൈവ സ്വർഗം മർത്യം രസാതലമ് ।
തദദ്ഭുതമദ്ഭുതതദ്ദേവാനാം ദിവി പശ്യതാമ് ॥ ൨൬ ॥

ആച്ഛാദയൻതഃ കുസുമൈരേവാഃ സ്തുതിഭിരീഡിരേ ।
ദേവദൂന്ദുഭയോ നേദൂർന്നത്യുശ്യാപ്സരോഗണാഃ ॥ ൨൭ ॥

ദ്വിധാ ഭഗ്നം ധനുർദൃഷ്ട്വാ രാജാലിങ്ഗ്യ രഘുദ്വഹമ് ।
വിസ്മയം ലേഭിരേ സീതാമാതരോ/ൻതഃപുരാജിരേ ॥ ൨൮ ॥

സീതാ സ്വർണമയീം മാലാം ഗൃഹീത്വാ ദക്ഷിണേ കരേ ।
സ്മിതവക്ത്രാ സ്വർണവർണാ സർവാഭരണഭൂഷിതാ ॥ ൨൯ ॥

മുക്താഹാരൈഃ കർണപത്നൈഃ ക്വണച്ചരണനുപുരാ ।
ദുകുലപരിസന്വീതാ വസ്ത്രാന്തർവയഞ്ജിതസ്തനീ ॥ ൩൦ ॥

രാമസ്തോപരി നിക്ഷിപ്യ സ്മയമാനാ മുദം യയൌ ।
തതോ മുമുദിരേ സർവേ രാജദാരാഃ സ്വലങ്ക്യതമ് ॥ ൩൧ ॥

ഗവാക്ഷജാലരന്ധ്രേഭ്യോ ദൃഷ്ട്വാ ലോകവിമോഹനമ് ।

തതോ/ബ്രവീൻമുനിം രാജാ സർവശാസ്ത്രവിശാരദഃ ॥ ൩൨ ॥

ഭോ കൌശിക മുനിശ്ശരേഷ്ഠ പത്രം പ്രേഷയ സത്വരമ് ।
രാജാ ദശരഥഃ ശീഘ്രമാഗച്ഛതു സപുത്രക്രഃ ॥ ൩൩ ॥

വിവാഹാർഥം കൃമാരാണാം സദാരഃ സഹമന്തരിഭിഃ ।
തഥേതി പ്രേഷയാമാസ ദുതാൻസത്വരിതവിക്രമാൻ ॥ ൩൪ ॥

തേ ഗത്വാ രാജശാർദൂലം രാമശ്ശരയോ ന്യവേദയൻ ।
ശ്യാത്വാ രാമകൃതം രാജാ ഹർഷേണ മഹതാപ്സുതഃ ॥ ൩൫ ॥

മിഥിലാഗമനാർഥായ ത്വരയാമാസ മന്തരിഭിഃ ।
ഗച്ഛൻതു മിഥിലാം സർവേ ഗജാശ്വരഥപത്തയഃ ॥ ൩൬ ॥

രഥമാനയ മേ ശീഘ്രം ഗച്ഛാമ്യദ്യൈവ മാ ചിരമ് ।
വസിഷ്ഠസത്വഗത്രോ യാതു സദാരഃ സഹിതോ/ഗ്നിഭിഃ ॥ ൩൭ ॥

രാമമാത്യഃ സമാദായ മുനിർമേ ഭഗവാൻ ഗുരുഃ ।
ഏവം പസ്രഥാപ്ത സകലം രാജർഷിർവിപുലം രഥമ് ॥ ൩൮ ॥

മഹത്യാ സേനയാ സാർധമാരുഹ്യ ത്വരിതോ യയൌ ।
ആഗതം രാഘവം ശ്യാത്വാ രാജാ ഹർഷസമാകുലഃ ॥ ൩൯ ॥

പത്ര്യുജ്ജഗാമ ജനകഃ ശതാനൻദപുരോധസാ ।
യഥോക്തപുജയാ പുജ്യം പുജയാമാസ സത്കൃതമ് ॥ ൪൦ ॥

രാമസ്തു ലക്ഷ്മണനാശു വവൻദേ ചരണൌ പിതൃഃ ।
തതോ ഹൃഷ്ടോ ദശരഥോ രാമം വചനമബ്രവീത് ॥ ൪൧ ॥

ദിഷ്ടയാ പശ്യാമി തേ രാമ മുഖം ഫുൽലാമ്ബുജോപമമ് ।
മുനേരനുഗഹ്രാത്സർവം സമ്പന്നം മമ ശോഭനമ് ॥ ൪൨ ॥

ഇത്യുക്ത്വാഘ്രായ മുരീധാനമാലിങ്ഗ്യ ച പുനഃ പുനഃ ।
ഹർഷേണ മഹതാവിഷ്ടോ ബഹ്ര്മാനന്ദം ഗതോ യഥാ ॥ ൪൩ ॥

തതോ ജനകരാജേന മൻദിരേ സൻനിവേശിതഃ ।
ശോഭനേ സർവഭോഗാഢ്യേ സദാരഃ സസുതഃ സുഖീ ॥ ൪൪ ॥

തതഃ ശുഭേ ദിനേ ലഗ്നേ സുമുഹൂർതേ രഘുത്ഥമ് ।
ആനയാമാസ ധർമ്മജ്ഞോ രാമം സഭദ്രാത്യകം തദാ ॥ ൪൫ ॥

രത്നസ്മഭസുവിസ്താരേ സുവിതാനേ സുതോരണേ ।
മൺഡപേ സർവശോഭാഢ്യേ മുക്താപുഷ്പഫലാൻവിതേ ॥ ൪൬ ॥

വേദവിദ്ഭിഃ സുസമ്ബാധേ ബ്രഹ്മണൈഃ സ്വർണഭൂഷിതൈഃ ।
സുവാസിനീഭിഃ പരിതോ നിഷ്കകൺഠീഭിരാവൃതേ ॥ ൪൭ ॥

ഭേരീദുൻദുഭിനിർഘോഷൈർഗീതന്യൂതയൈഃ സമാകുലേ ।
ദിഗ്ധരത്നാഞ്ചിതേ സ്വർണപീഠേ രാമം ന്യവേശയത് ॥ ൪൮ ॥

വസിഷ്ഠം കൌശികം ചൈവ ശതാനന്ദഃ പുരോഹിതഃ ।
യഥാക്രമം പുജയിത്വാ രാമസ്തോഭയപാർശ്വയോഃ ॥ ൪൯ ॥

സ്ഥാപയിത്വാ സ തത്രാഗ്നിം ജ്വാലയിത്വാ യഥാവിധി ।
സീതാമാനീയ ശോഭാഢ്യയാം നാനാരത്നവിഭൂഷിതാമ് ॥ ൫൦ ॥

സഭാർയോ ജനകഃ പ്രയാദഗ്രാമം രാജീവലോചനമ് ।

പാദോ പക്ഷാൽയ വിധിവത്തദപോ മുർധ്വായധാരയത് ॥ ൫൧ ॥

യാ ധൃതാ മുർധ്നി ശർവേണ ബഹ്വമണാ മുനിഭിഃ സദാ ।
തതഃ സീതാം കരേ ധൃത്വാ സാക്ഷതോദകപൂർവകമ് ॥ ൫൨ ॥

രാമായ പദദോ പത്രിത്യാ പാണിഗഹ്രവിധാനതഃ ।
സീതാ കമലപത്രാക്ഷീ സ്വർണമുക്താദിഭൂഷിതാ ॥ ൫൩ ॥

ദീയതേ മേ സുതാ തുഭ്യം പത്രിതോ ഭവ രഘുത്ഥമ ।
ഇതി പത്രിതേന മനസാ സീതാം രാമകരേ/രപയൻ ॥ ൫൪ ॥

മുമോദ ജനകോ ലക്ഷ്മീം ക്ഷീരാബ്ധിരിവ വിഷ്ണവേ ।
ഉർമിലാം ചൌരസീം കന്യാം ലക്ഷ്മണായ ദദോ മുദാ ॥ ൫൫ ॥

തഥൈവ ശൃതികീർത്തിം ച മാൻഡവീം ഭദ്രാത്യകന്യകേ ।
ഭരതായ ദദാവേകാം ശതപൃഷ്ണായാപരാം ദദോ ॥ ൫൬ ॥

ചത്വാരോ ദാരസമ്പന്നാ ഭദ്രാതരഃ ശുഭലക്ഷണാഃ ।
വിരേജുഃ പജ്രയാ സർവേ ലോകപാലാ ഇവാപരേ ॥ ൫൭ ॥

തതോ/ബഹുവീദ്വസിഷ്ഠായ വിശ്വാമിത്രായ മൈഥിലഃ ।
ജനകഃ സ്വസുതോദന്തം നാരദേനാഭിഭാഷിതമ് ॥ ൫൮ ॥

യജ്ഞഭൂമിവിശുദ്യർഥം കർഷതോ ലാങ്ഗലേന മേ ।
സീതാമുഖാത്സമുത്പന്നാ കന്യകാ ശുഭലക്ഷണാ ॥ ൫൯ ॥

താമദ്രാക്ഷമഹം പത്രിത്യാ പുത്രികാഭാവഭാവിതാമ് ।
അർപിതാ പത്രിയഭാർയായൈ ശരചൂൻദ്രനിഭാനനാ ॥ ൬൦ ॥

ഏകദാ നാരദോ/ഭയാഗാഭവിവിക്തേ മയി സന്ധിതേ ।
രണയൻമഹതീമ് വീണാം ഗായൻനാരായണം വിഭൂമ് ॥ ൬൧ ॥

പുജിതഃ സുഖമാസീനോ മാമുവാച സുഖാൻവിതഃ ।
ശൃണുഷ്വ വചനം ഗുഹ്യാം തവാഭ്യുദയകാരണമ് ॥ ൬൨ ॥

പരമാത്മാ ഹൃഷീകേശോ ഭക്താനുഗ്രഹകാമ്യയാ ।
ദേവകാർയാർഥസിദ്ധ്യാർഥം രാവണസ്യാ വധായ ച ॥ ൬൩ ॥

ജാതോ രാമ ഇതി ഖ്യാതോ മായാമാനുഷവേഷധൂക് ।
ആസ്തേ ദാശരഥിർഭൂത്വാ ചതുർധാ പരമേശ്വരഃ ॥ ൬൪ ॥

യോഗമായാ/പി സീതേതി ജാതാ വൈ തവ വേശ്മനി ।
അതസ്ത്വം രാഘവായൈവ ദേഹി സീതാം പത്ര്യത്നതഃ ॥ ൬൫ ॥

നാൻയേഭ്യഃ പുർവഭാർയൈഷാ രാമസ്യാ പരമാത്മനഃ ।
ഇത്യുക്ത്വാ പത്ര്യൌ ദേവഗതിം ദേവമുനിസ്തദാ ॥ ൬൬ ॥

തദാരഭ്യ മയാ സീതാ വിഷ്ണോർലക്ഷ്മീർവിഭായതേ ।
കഥം മയാ രാഘവായ ദീയതേ ജാനകീ ശുഭാ ॥ ൬൭ ॥

ഇതി ചിന്താസമാവിഷ്ടഃ കാർയമേകമചിന്തയമ് ।
മത്പിതാമഹഗേഹേ തു ന്യാസഭൂതമിദം ധനുഃ ॥ ൬൮ ॥

ഈശ്വരേണ പുരാ ക്ഷിപ്തം പുരദാഹാദനൻതരമ് ।
ധനുരേതത്പണം കാർയമിതി ചിന്തയ കൃതം തഥാ ॥ ൬൯ ॥

സീതാപാണിഗ്രഹാർഥായ സർവേഷാം മാനനാശനമ് ।

ത്വത്പ്രസാദാൻമുനിശ്ശരേഷ്ഠം രാമോ രാജീവലോചനഃ ॥ 90 ॥

ആഗതോ/ത്ര ധനുർദശ്ചിട്ടം ഫലിതോ മേ മനോരഥഃ ।
അദ്യ മേ സഹലം ജൻമ രാമ ത്വാം സഹ സീതയാ ॥ 91 ॥

ഏകാസനസ്ഥം പശ്യാമി ഭദ്രാജമാനം രവിം യഥാ ॥ 92 ॥

ത്വത്പാദാമ്ബുധരോ ബഹ്മാ സൃഷ്ടിചക്രപ്രവർതകഃ ।
ബലിസ്ത്വത്പാദസലിലം ധൃത്വാഭൃദ്ഭിവിജാധിപഃ ॥ 93 ॥

ത്വത്പാദപാൻസുസംസ്പർശാദഹൽയാ ഭർത്യശാപതഃ ।
സദ്യ ഏവ വിനിർമൂക്താ കോ/ന്യസ്ത്വത്തോ/ധിരക്ഷിതാ ॥ 94 ॥

യത്പാദപങ്ക്ജപരാഗസുരാഗയോഗിവൃന്ദൈർജിതം
ഭവഭയം ജിതകാലചക്രൈഃ ।
യൻനാമകീർതനപരാ ജിതദുഃഖശോകാ
ദേവാസ്തമേവ ശരണം സതതം പ്രപദ്യേ ॥ 95 ॥

ഇതി സ്തുത്വാ നൃപഃ പ്രാദാദ്രാഘവായ മഹാത്മനേ ।
ദീനാരാണാം കോടിശതം രഥാനാമയുതം തദാ ॥ 96 ॥

അശ്വാനാം നിയുതം പ്രാദാദ്ഗജാനാം ഷട്ശതം തഥാ ।
പത്തീനാം ലക്ഷ്മേകം തു ദാസീനാം ത്രിശതം ദദൌ ॥ 97 ॥

ദിയാമ്ബരാണി ഹാരാൻശ്ച മുക്താരത്നമയോജ്ജ്വലാൻ ।
സീതായൈ ജനകഃ പ്രാദാത്പ്രീത്യാ ദുഹിത്യവത്സലഃ ॥ 98 ॥

വസിഷ്ഠാദീൻ സുസൻപൂജ്യ ഭരതം ലക്ഷ്മണം തഥാ ।

പുജയിത്വാ യഥാൻയായം തഥാ ദശരഥം നൃപമ് || ൭൯ ||

പ്രസ്മാപയാമാസ നൃപോ രാജാനം രഘുസത്തമമ് |
സീതാമാലിങ്ഗയ രുദതീം മാതരഃ സാശുലോചനാഃ || ൮൦ ||

ശ്വശുശുശുഷണപരാ നിത്യം രാമമനുവത്രാ |
പാതിവത്രയമുപാലമ്ബയ തിഷ്ഠം വത്സേ യഥാ സുഖമ് || ൮൧ ||

പത്രാണകാലേ രഘുനന്ദനസ്യ ഭരതീമൃദങ്ഗാനകതുര്യഘോഷഃ |
സ്വർവാസിഭരതീഘനതുര്യശബ്ദൈഃ സന്മൂർച്ഛിതോ ഭൂതഭയങ്ക്രോ/ഭൂത് ||
൮൨ ||

ഇതി ശ്രീമദ്യയാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസൻവാദേ
ബാലകാണ്ടഡേ ഷഷ്ഠഃ സർഗഃ || ൩ ||

|| ബാലകാണ്ടഡമ് ||

|| സപ്തമഃ സർഗഃ ||

അഥ ഗച്ഛതി ശ്രീരാമേ മൈഥിലാദ്യോജനതത്രയമ് |
നിമിത്താന്യതിഘോരാണി ദദർശ നൃപസത്തമഃ || ൧ ||

നത്വാ വസിഷ്ഠം പപച്ഛ കിമിദം മുനിപുങ്ഗവ |
നിമിത്താനീഹ ദൃശ്യന്തേ വിഷമാണി സമന്തതഃ || ൨ ||

വസിഷ്ഠസ്തഥ പരാഹ ഭയമാഗാമി സുച്യതേ |
പുനരപ്യഭയം തേ/ദ്യ ശീഘ്രമേവ ഭവിഷ്യതി || ൩ ||

മൃഗാഃ പദ്രക്ഷിണം യാന്തി പശ്യ ത്വാം ശുഭസുചകാഃ |
ഇത്യേവം വദതസ്തസ്യ വവൌ ഘോരതരോ/നിലഃ || ൪ ||

മുഷ്ണൻശ്ചക്ഷുൻഷി സർവേഷാം പാൻസുവൃഷ്ടിഭിരർഭയൻ ।
തതോ വജ്രൻ ദദർശാഗ്രേ തേജോരാശിമുപസ്ഥിതമ് ॥ ൫॥

കോടിസുര്യപത്രീകാശം വിദ്യുത്പുണ്ജസമപഭ്രമ് ।
തേജോരാശിം ദദർശാഥ ജാമദഗ്ന്യം പത്രാപവാൻ ॥ ൬॥

നീലമേഘനിഭം പ്രാൻശൂം ജടാമൺഡലമൺഡിതമ് ।
ധനുഃ പരശുപാണിം ച സാക്ഷാത്കാലമിവാൻതകമ് ॥ ൭॥

കാർതവീർയാൻതകം രാമം ദൃപ്തക്ഷതപ്രിയമർഭനമ് ।
പ്രാപ്തം ദശരഥസ്യാഗ്രേ കാലമ്യുത്യുമിവാപരമ് ॥ ൮॥

തം ദൃഷ്ട്വാ ഭയസൻതസ്രതോ രാജാ ദശരഥസ്തദാ ।
അർഘ്യാദിപൂജാം വിസ്മ്യുത്യ ത്വാഹി ത്വാഹീതി ചാബ്രവീത് ॥ ൯॥

ദൺഡവത്പ്രണിപത്യാഹ പുതപ്രാണം പത്രച്ഛ മേ ।
ഇതി ബ്രുവൻതം രാജാനമനാദൃത്യ രഘുത്ഥമമ് ॥ ൧൦॥

ഉവാച നിഷ്ഠൂരം വാക്യം ക്രോധാത്പ്രപ്രലിതേൻദ്രിയഃ ।
ത്വം രാമ ഇതി നാമ്നാ മേ ചരസി ക്ഷതപ്രിയായമ ॥ ൧൧॥

ദ്വൻദ്വയുദ്യം പത്രച്ഛാശു യദി ത്വം ക്ഷതപ്രിയോ/സി വൈ ।
പുരാണം ജർജരം ചാപം ഭങ്ക്ത്വാ ത്വം കത്ഥസേ മുധാ ॥ ൧൨॥

അസ്ഥിൻസ്തു വൈഷ്ണവേ ചാപേ ആരോപയസി ചേദ്ഗുണമ് ।
തദാ യുദ്യം ത്വയാ സാർധം കരോമി രഘുവൻശജ ॥ ൧൩॥

നോ ചേത്സർവാൻ ഹനിഷ്യാമി ക്ഷതപ്രിയാൻതകരോ ഹ്വഹമ് ।

ഇതി ബ്രൂവതി വൈ തസ്മിൻശ്ചചല വസുധാ ഭൃശമ് || ൧൪ ||

അൻധകാരോ ബഭൂവാഥ സർവേഷാമപി ചക്ഷുഷാമ് |
രാമോ ദാശരഥിർവീരോ വീക്ഷ്യതം ഭാർഗവം രൂഷാ || ൧൫ ||

ധനുരാച്ഛിദ്യ തദ്യസ്തദാരോപ്യ ഗുണമഞ്ജസാ |
തുണീരാദ്ബാണമാദായ സന്ധായാക്യഷ്യ വീര്യവാൻ || ൧൬ ||

ഉവാച ഭാർഗവം രാമം ശൃണു ബ്രഹ്മൻ വചോ മമ |
ലക്ഷ്യം ദർശയ ബാണസ്യ ഹ്യയമോഘോ മമ സായകഃ || ൧൭ ||

ലോകാൻ പാദയുഗം വാപി വദ ശീഘ്രം മമാജ്ഞയാ |
അയം ലോകഃ പരോ വാഥ ത്വയാ ഗൻതും ന ശക്യതേ || ൧൮ ||

ഏവം ത്വം ഹി പക്രമ്യായം വദ ശീഘ്രം മമാജ്ഞയാ |
ഏവം വദതി ശ്ഠിരാമേ ഭാർഗവോ വികൃതാനനഃ || ൧൯ ||

സന്മരൻ പുർവവൃത്താൻതമിദം വചനമബ്രവീത് |
രാമ രാമ മഹാബാഹോ ജാനേ ത്വാം പരമേശ്വരമ് || ൨൦ ||

പുരാണപുരുഷം വിഷ്ണും ജഗത്സർഗലയോദ്ഭവമ് |
ബാൽയേ/ഹം തപസാ വിഷ്ണുമാരാധയിതുമഞ്ജസാ || ൨൧ ||

ചക്രതീർഥം ശുഭം ഗത്വാ തപസാ വിഷ്ണുമൻവഹമ് |
അതോഷയം മഹാത്മാനം നാരായണമനന്യധഃ || ൨൨ ||

തതഃ പസ്രന്നോ ദേവേശഃ ശബ്ദചക്രദാധരഃ |
ഉവാച മാം രഘുശ്ഠേഷം പസ്രന്മുഖപങ്ക്ജഃ || ൨൩ ||

ശ്രീഭഗവാന്നുവാച

ഉത്തിഷ്ഠ തപസോ ബ്രഹ്മൻ ഫലിതം തേ തപോ മഹത് |

മച്ചിദൻശേന യുക്തസ്ത്വം ജഹി ഹൈഹയപുങ്ഗവമ് || ൨൪ ||

കാർതവീര്യം പിതൃഹണം യദർഥം തപസഃ ശമ്രഃ |

തതസ്ത്രിഃസപ്തകൃത്വസ്ത്വം ഹത്വാ ക്ഷത്രിയമൺഡലമ് || ൨൫ ||

കൃത്സ്നാം ഭൂമിം കശ്യാപായ ദത്ത്വാ ശാന്തിമുപാവഹ |

ത്രേതാമുഖേ ദാശരഥിർഭൂത്വാ രാമോ/ഹമയഃ || ൨൬ ||

ഉത്പത്സ്യേ പരയാ ശക്ത്യാ തദാ ദക്ഷ്യസി മാം തതഃ |

മത്തേജഃ പുനരാദാസ്യേ ത്വയി ദത്തം മയാ പുരാ || ൨൭ ||

തദാ തപശ്ചരൻതലോകേ തിഷ്ഠ ത്വം ബ്രഹ്മണോ ദിനമ് |

ഇത്യുക്ത്വാൻതർദധേ ദേവസ്തഥാ സർവം കൃതം മയാ || ൨൮ ||

സ ഏവ വിഷ്ണുസ്ത്വം രാമ ജാതോ/സി ബ്രഹ്മണാർഥിതഃ |

മയി സ്ഥിതം തു ത്വത്തേജസ്ത്വയൈവ പുനരാഹൃതമ് || ൨൯ ||

അദയ മേ സഫലം ജൻമ പത്രിതോ/സി മമ പദോ |

ബ്രഹ്മാദിദിരലഭ്യസ്ത്വം പക്രൂതേഃ പാരഗോ മതഃ || ൩൦ ||

ത്വയി ജൻമാദിഷഡ്ഭാവാ ന സൻത്യജ്ഞാനസൻഭവാഃ |

നിർവികാരോ/സി പൂർണസ്ത്വം ഗമനാദിവിവർജിതഃ || ൩൧ ||

യഥാ ജലേ ഘനജാലം ധുമോ വഹ്ണൗ തഥാ ത്വയി |

ത്വദാധാരാ ത്വദ്വിഷയാ മയാ കാർയം സൃജത്യഹോ || ൩൨ ||

യാവൻമായാവ്യതാ ലോകാസ്താവത്ത്വാം ന വിജാനതേ ।
അവിചാരിതസിദ്യൈഷാ/വിദ്യാ വിദ്യാവിരോധിനീ ॥ ൩൩ ॥

അവിദ്യാകൃതദേഹാദിസങ്ഘാതേ പത്രിബിമ്ബിതാ ।
ചിച്ഛക്തിർജീവലോകേ/സ്ഥിൻ ജീവ ഇത്യഭിധീയതേ ॥ ൩൪ ॥

യാവദ്ദേഹമനഃപ്രാണബുദ്ധ്യായാദിഷ്ഠിമാനവാൻ ।
താവത്കർത്യത്വഭോക്ത്യത്വസുഖദുഃഖാദിഭാഗ്ഭവേത് ॥ ൩൫ ॥

ആത്മനഃസൻസൃതിർനാസ്തി ബുദ്ധ്യേർജ്ഞാനം ന ജാത്വിതി ।
അവിവേകാദ്ഭവയം യുങ്ക്ത്വാ സൻസാരീതി പവ്രതതേ ॥ ൩൬ ॥

ജഡസ്യ ചിത്സമായോഗാച്ചിത്ത്വം ഭൂയാച്ചിതേസ്തഥാ ।
ജഡസങ്ഗാജ്ജഡത്വം ഹി ജലാഗ്ന്യോർമേലനം യഥാ ॥ ൩൭ ॥

യാവത്ത്വത്പാദഭക്താനാം സങ്ഗസൗഖ്യം ന വിൻദതി ।
താവത്സൻസാരദുഃഖൗഘാൻന നിവർതേൻനരഃ സദാ ॥ ൩൮ ॥

തത്സങ്ഗലബ്ധയാ ഭക്ത്യാ യദാ ത്വാം സമുപാസതേ ।
തദാ മായാ ശനൈരയാതി താനവം പത്രിപദ്യതേ ॥ ൩൯ ॥

തതസ്ത്വജ്ജ്ഞാനസമ്പന്നഃ സദ്ഗുരുസ്തേന ലഭ്യതേ ।
വാക്യജ്ഞാനം ഗുരോർലബ്ധ്വാ ത്വത്പ്രസാദാദ്വിമുച്യതേ ॥ ൪൦ ॥

തസ്മാത്ത്വദ്ഭക്തിഹീനാനാം കൽപകോടിശതൈരപി ।
ന മുക്തിശങ്കാ വിജ്ഞാനശങ്കാ നൈവ സുഖം തഥാ ॥ ൪൧ ॥

അതസ്ത്വത്പാദധൂഗലേ ഭക്തിർമേ ജൻമജൻമനി ।

സ്യാത്ത്വദ്ഭക്തിമതാം സങ്ഗോ/വിദ്യാ യാദ്യാം വിനശ്യാതി ॥ ൪൨ ॥

ലോകേ ത്വദ്ഭക്തിനിരതാസ്ത്വദ്ധർമ്മാമൃതവർഷിണഃ ।
പുനന്തി ലോകമഖിലം കിം പുനഃ സ്വകുലോദ്ഭവാൻ ॥ ൪൩ ॥

നമോ/സ്തു ജഗതാം നാഥ നമസ്തേ ഭക്തിഭാവന ।
നമഃ കാരുണികാനന്ത രാമചന്ദ്രനമോ/സ്തു തേ ॥ ൪൪ ॥

ദേവ യദ്യത്കൃതം പുണ്യം മയാ ലോകജിഗീഷയാ ।
തത്സർവം തവ ബാണായ ഭൂയാദ്ഭ്രമ നമോ/സ്തു തേ ॥ ൪൫ ॥

തതഃ പസ്രന്നോ ഭഗവാൻ ശ്രീരാമഃ കരുണാമയഃ ।
പസ്രന്നോ/സ്മി തവ ബഹ്വൻ യതേ മനസി വർതതേ ॥ ൪൬ ॥

ദാസ്യേ തദഖിലം കാമം മാ കുരുഷ്വാതസ്രന്തയമ് ।
തതഃ പരീതേന മനസാ ഭാർഗവോ രാമമബ്രവീത് ॥ ൪൭ ॥

യദി മേ/നുഗ്രഹോ രാമ തവാസ്തി മധുസൂദന ।
ത്വദ്ഭക്തസങ്ഗസ്ത്വത്പാദേ ദൃശ്യാ ഭക്തിഃ സദാസ്തു മേ ॥ ൪൮ ॥

സ്തോതമേതത്പരേദ്യസ്തു ഭക്തിഹീനോ/പി സർവദാ ।
ത്വദ്ഭക്തിസ്തസ്യ വിജ്ഞാനം ഭൂയാദന്തേ സ്മൃതിസ്തവ ॥ ൪൯ ॥

തഥേതി രാഘവേണോക്തഃ പരിക്ര്മ്യ പണ്മ്യ തമ് ।
പുജിതസ്തദനുജ്ഞാതോ മഹേന്ദ്രാചലമൻവഗാത് ॥ ൫൦ ॥

രജാ ദശരഥോ ഹൃഷ്ടോ രാമം മൃതമിവാഗതമ് ।
ആലിങ്ഗയാലിങ്ഗ്യ ഹർഷേണ നേതദ്രാദ്യാം ജലമുത്സൃജത് ॥ ൫൧ ॥

തതഃ പഠ്രീതേന മനസാ സ്വസ്ഥചിതഃ പുരം യയൌ |
രാമലക്ഷ്മണശതൃഘ്നഭരതാ ദേവസംമിതാഃ || ൫൨ ||

സ്വാം സ്വാം ഭർയാമുപാദായ രേമിരേ സ്വസ്വമൻദിരേ |
മാതാപിത്യഭ്യോം സൻഹൃഷ്ടോ രാമഃ സീതാസമൻവിതഃ |
രേമേ വൈകുണ്ഠഭവനേ ശഠ്രിയാ സഹ യഥാ ഹരിഃ || ൫൩ ||

യുധാജിൻനാമ കൈകേയീഭദ്രാതാ ഭരതമാതുലഃ |
ഭരതം നേതുമാഗച്ഛത്സ്വരാജ്യം പഠ്രിതിസൻയുതഃ || ൫൪ ||

പ്രേഷയാമാസ ഭരതം രാജാ സ്നേഹസമൻവിതഃ |
ശതൃഘ്നം ചാപി സംപുജ്യ യുധാജിതമരിൻദമഃ || ൫൫ ||

കൌസൽയാ ശുശുഭേ ദേവീ രാമേണ സഹ സീതയാ |
ദേവമാതേവ പൌലോമ്യാ ശച്യാ ശക്രേണ ശോഭനാ || ൫൬ ||

സാകേതേ ലോകനാഥപഠ്രിതഗുണഗണോ ലോകസങ്ഗീതകീർതിഃ
ശഠ്രിരാമഃ സീതയാസ്തേ/ഖിലജനനികരാൻദസൻദോഹമൂർതിഃ |
നിത്യശഠ്രിൻദിർവീകാരോ നിരവധിവിഭവോ നിത്യമായാനിരാസോ
മായാകാർയാനുസാരീ മനുജ ഇവ സദാ ഭാതി ദേവോ/ഖിലേശഃ || ൫൭ ||

ഇതി ശഠ്രീമദ്യത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസൻവാദേ
ബാലകാൻഡേ സപ്തമഃ സർഗഃ || ൭ ||

സമാപ്തോ/യം ബാലകാൻഡഃ

Encoded and proofread by Nagaraj Balijepalli nagaraj at iastate.edu

Proofread by Sunder Hattangadi

Revised by Agne Easwaran easwaranpsa at rediffmail.com

Adhyatma Ramayana (Balakanda) Lyrics in Malayalam PDF

% File name : adhyaatmaRam.itx

% Text title : adhyAtma rAmAyaNa

% Texttype : pramukha

% Author : Traditional

% Subject : philosophy/hinduism/religion

% Transliterated by : Nagaraj Balijepalli

% Proofread by : Nagaraj Balijepalli , Sunder Httangadi sunderh at hotmail.com, Agne Easwaran easwaranpsa at rediffmail.com

% Description/comments : ???Source

% Latest update : july 22, 2006, June 8, 2013

% Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of any website or individuals or for commercial purpose without permission. Please help to maintain respect for volunteer spirit.

We acknowledge well-meaning volunteers for Sanskritdocuments.org and other sites to have built the collection of Sanskrit texts.

Please check their sites later for improved versions of the texts.

This file should strictly be kept for personal use.

PDF file is generated [February 3, 2015] at Stotram Website